

Bruselis, 2022 12 08
COM(2022) 701 final

2022/0407 (CNS)

Pasiūlymas

TARYBOS DIREKTYVA

**kuria dėl prie skaitmeninio amžiaus pritaikytų PVM taisyklių iš dalies keičiama
Direktyva 2006/112/EB**

{SEC(2022) 433 final} - {SWD(2022) 393 final} - {SWD(2022) 394 final}

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

- **Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai**

Pridėtinės vertės mokestis (PVM) yra vienas iš pagrindinių pajamų šaltinių visose ES valstybėse narėse¹. Jis taip pat yra labai svarbus ES biudžeto finansavimo šaltinis, nes 0,3 proc. nacionaliniu lygmeniu surenkamo PVM pervedama į ES kaip nuosavi ištekliai, kurie sudaro 12 proc. viso ES biudžeto. Nepaisant didelės PVM svarbos formuojant biudžeto politiką, PVM sistemai trukdo neoptimalūs PVM surinkimo ir kontrolės metodai. Dėl to taip pat atsiranda pernelyg didelė našta ir reikalavimų laikymosi išlaidos.

Negautų pajamų, vadinamų PVM surinkimo atotrūkiu², sąvoka apibrėžiamos problemos, kylančios dėl neoptimalaus PVM surinkimo ir kontrolės. Apskaičiuota, kad 2020 m. iš viso negaunama 93 mlrd. EUR pajamų, o didelė šių negautų pajamų dalis susidaro dėl dingusio prekiautojo sukčiavimo Bendrijoje³. PVM surinkimo atotrūkis taip pat apima pajamas, negautas dėl sukčiavimo PVM ir jo slėpimo šalies viduje, PVM vengimo, bankroto ir finansinio nemokumo, taip pat dėl klaidingų skaičiavimų ir administracinių klaidų. PVM sistema yra ne tik neatspari sukčiavimui, bet ir tampa vis sudėtingesnė bei vis labiau apsunkina įmonių veiklą. Visų pirma, 30 metų senumo tarpvalstybinei prekybai taikomos PVM taisyklės nėra pritaikytos verslui skaitmeniniame amžiuje, todėl reikia apsvarstyti, kaip būtų galima naudoti technologijas siekiant sumažinti įmonėms tenkančią administracinę naštą ir jų patiriamas susijusias išlaidas, kartu kovojant su mokesčiniu sukčiavimu.

Todėl savo 2020 m. Sąžiningo ir supaprastinto apmokestinimo veiksmų plane, kuriuo remiamas ekonomikos atgaivinimas⁴, Komisija paskelbė teisės aktų rinkinį dėl skaitmeniniam amžiui skirtų PVM taisyklių, kuris taip pat buvo įtrauktas į 2022 m. Komisijos darbo programą⁵. Šis pasiūlymas kartu su pasiūlymu dėl Tarybos reglamento, kuriuo dėl skaitmeniniam amžiui reikalingų administracinio bendradarbiavimo PVM srityje susitarimų iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 904/2010⁶, ir pasiūlymu dėl Tarybos įgyvendinimo reglamento, kuriuo iš dalies keičiamos Tarybos įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 282/2011 nuostatos, susijusios su tam tikroms PVM schemoms taikomais informacijos teikimo reikalavimais⁷, yra šio teisės aktų rinkinio dalis.

Po to, kai buvo paskelbtas Komisijos mokesčių veiksmų planas, Taryba pareiškė, kad ji „*pritaria Komisijos pasiūlymui aiškiau išdėstyti, supaprastinti ir modernizuoti ES pridėtinės*

¹ Eurostatas: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Tax_revenue_statistics.

² PVM surinkimo atotrūkis yra bendras pagal PVM teisės aktus ir pagalbinius teisės aktus numatomų PVM pajamų ir faktiškai surinktos sumos skirtumas:
https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/vat/vat-gap_en.

³ Europolas: <https://www.europol.europa.eu/crime-areas-and-statistics/crime-areas/economic-crime/mtic-missing-trader-intra-community-fraud>.

⁴ COM(2020) 312 *final*.

⁵ COM(2021) 645 *final* (II priedo 20 punktas).

⁶ Pateikite nuorodą, kai ji bus žinoma.

⁷ Pateikite nuorodą, kai ji bus žinoma.

vertės mokesčio (PVM) taisyklės“, „palankiai vertina Komisijos paskelbtą iniciatyvą modernizuoti pareigas teikti ataskaitas dėl tarpvalstybinių sandorių [...] ir Komisijos ketinimą išnagrinėti poreikį pritaikyti PVM sistemą prie platformų ekonomikos“⁸. Europos Parlamento rezoliucijose iš esmės remiamos kovos su sukčiavimu PVM iniciatyvos⁹. Be to, Europos Parlamentas paminėjo, kad aiškiai remia iniciatyvą, teigdamas, kad „laukia pasiūlymo dėl teisėkūros procedūra priimamo akto dėl PVM ataskaitų teikimo pareigos modernizavimo“¹⁰. Neseniai Europos Parlamentas priėmė rezoliuciją¹¹, kurioje pažymėjo, kad duomenys ir skaitmeninės priemonės gali padėti sumažinti biurokratizmą ir supaprastinti įvairias mokesčių mokėtojų prievoles, visų pirma PVM deklaracijų ir sumuojamųjų ataskaitų srityje (...), ir palankiai įvertino Komisijos pasiūlymą modernizuoti, supaprastinti ir suderinti PVM reikalavimus, naudojant sandoriais grindžiamas tikralaikės ataskaitas ir elektronines sąskaitas faktūras. Rezoliucijoje taip pat pabrėžiama, kad valstybių narių mokesčių teisės aktų skirtumai yra sudėtingas iššūkis, ir, nors rezoliucijoje pritariama Sąjungoje įsisteigusiems apmokestinamiesiems asmenims skirtai vieno langelio principu grindžiamai sistemai, joje prašoma išplėsti jos taikymo sritį, kad ji apimtų daugiau paslaugų.

Šiuo teisės aktų rinkiniu siekiama trijų pagrindinių tikslų:

- (1) modernizuoti **prievoles teikti PVM ataskaitas**¹², nustatant skaitmeninių ataskaitų teikimo reikalavimus, kuriais bus standartizuota informacija, kurią apmokestinamieji asmenys turi pateikti mokesčių institucijoms apie kiekvieną sandorį elektroniniu formatu. Kartu bus reikalaujama tarpvalstybinių sandorių atveju naudoti elektronines sąskaitas faktūras;
- (2) spręsti **platformų ekonomikos**¹³ problemas, atnaujinant platformų ekonomikai taikomas PVM taisykles, kad būtų sprendžiamas vienodo požiūrio klausimas, aiškiau išdėstant šiems sandoriams taikomas paslaugų teikimo vietos nustatymo taisykles ir stiprinant platformų vaidmenį PVM rinkimo srityje, kai jos sudaro sąlygas teikti trumpalaikės būsto nuomos ar keleivių vežimo paslaugas, ir
- (3) vengti daugkartinės **PVM registracijos** ES ir gerinti įdiegtos nuotolinės prekybos prekėmis atveju mokėtino PVM deklaravimo ir mokėjimo priemonės veikimą¹⁴, nustatant bendrą registraciją PVM tikslais. Kitaip tariant, tobulinti ir plėsti esamą vieno langelio principu grindžiamą sistemą (OSS) ir (arba) vieno langelio principu

⁸ Tarybos išvados dėl teisingo ir veiksmingo apmokestinimo ekonomikos gaivinimo laikotarpiu, su skaitmenizacija susijusių mokesčių uždavinių ir gero mokesčių srities valdymo Europos Sąjungoje ir už jos ribų (FISC 226 ECOFIN 1097, doc. [13350/20](#)).

⁹ 2016 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento rezoliucija „Galutinės PVM sistemos kūrimas ir kova su sukčiavimu PVM“ (2016/2033(INI)); 2018 m. spalio 4 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl kovos su sukčiavimu muitų srityje ir ES nuosavų išteklių apsaugos (2018/2747(RSP)).

¹⁰ 2022 m. vasario 16 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Šeštosios PVM direktyvos įgyvendinimo. Ko trūksta, kad būtų sumažintas PVM surinkimo atotrūkis ES? (2020/2263(INI)).

¹¹ 2022 m. kovo 10 d. Europos Parlamento rezoliucija su rekomendacijomis Komisijai dėl sąžiningo ir supaprastinto apmokestinimo remiant ekonomikos atgaivinimo strategiją (P9_TA(2022)0082).

¹² Prievolės teikti PVM ataskaitas susijusios su PVM mokėtojais registruotų verslo subjektų prievole periodiškai teikti savo sandorių deklaracijas mokesčių institucijai, kad būtų galima kontroliuoti, kaip surenkamas PVM.

¹³ Šiuo atžvilgiu sąvoka „platformų ekonomika“ susijusi su paslaugų teikimu per platformą.

¹⁴ https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/vat/vat-e-commerce_en

grindžiamą importo sistemą (IOSS) ir atvirkštinio apmokestinimo sistemą, siekiant kuo labiau sumažinti atvejų, kai apmokestinamasis asmuo privalo registruotis kitoje valstybėje narėje, skaičių.

(1) PVM ataskaitų teikimo ir skaitmeninių ataskaitų teikimo reikalavimai (SATR)

PVM direktyva priimta aštuntajame dešimtmetyje, todėl standartiniai ataskaitų teikimo reikalavimai nėra skaitmeniniai. Vis dėlto pasaulinė tendencija rodo perėjimą nuo tradicinių PVM prievolių vykdymo prie dalijimosi sandoriais pagrįstais duomenimis su mokesčių institucijomis tikruoju laiku, dažnai grindžiamo elektroninių sąskaitų faktūrų išrašymu. PVM direktyva¹⁵ yra didelė kliūtis skaitmenizacijai, nes valstybėms narėms turi būti leista taikyti nukrypti leidžiančią nuostatą, kad jos galėtų patvirtinti SATR, grindžiamus privalomais elektroninių sąskaitų faktūrų išrašymo reikalavimais.

Vis dėlto, visų pirma taikydamos tokią nukrypti leidžiančią nuostatą, kelios valstybės narės nustatė įvairių rūšių SATR, pagal kuriuos mokesčių institucijoms teikiama informacija apie kiekvieną sandorį. Paaiškėjo, kad taikant šias priemones sėkmingai surenkama daugiau PVM pajamų dėl geresnės mokesčių kontrolės ir atgrasomojo poveikio reikalavimų nesilaikymui. Apskaičiuota, kad susijęs PVM pajamų padidėjimas tose valstybėse narėse, kurios šiuo laikotarpiu pradėjo taikyti SATR, 2014–2019 m. sudarė 19–28 mlrd. EUR, o tai atitinka 2,6–3,5 proc. metinį PVM pajamų padidėjimą¹⁶.

PVM direktyva valstybėms narėms suteikiama didelė veiksmų laisvė nustatyti prievoles, kurias jos laiko būtinomis siekiant užtikrinti, kad mokestis būtų tinkamai renkamas, ir užkirsti kelią sukčiavimui. Todėl SATR įvairiose valstybėse narėse labai skiriasi. Juos gali sudaryti i) mėnesinių verslo sandorių ataskaitų perdavimas, ii) sąskaitų faktūrų pateikimas tikruoju laiku, iii) sąskaitų faktūrų duomenų perdavimas tikruoju arba kvazitikruoju laiku arba iv) mokesčių ir apskaitos duomenų arba PVM apskaitos dokumentų pateikimas. Kitos valstybės narės yra įdiegusios neskaitmenines pranešimo apie sandorius priemones, pvz., sąrašus, kuriuose nepateikiami duomenys sandorių lygmeniu, o tik nurodoma pardavimo ar pirkimo vertė pagal kiekvieną klientą ir tiekėją (tiekėjų ir klientų sąrašai). Visi šie reikalavimai papildo reikalavimą pateikti PVM deklaracijas.

¹⁵ Nėra aiškios galimybės valstybėms narėms nustatyti privalomus elektroninių sąskaitų faktūrų išrašymo reikalavimus, kad būtų užtikrintas tinkamas PVM surinkimas ir užkirstas kelias sukčiavimui PVM. PVM direktyvos 232 straipsnyje nustatyta, kad elektroninių sąskaitų faktūrų naudojimas priklauso nuo to, ar jas priima gavėjas; nuo šios nuostatos negalima nukrypti pagal 273 straipsnį, kuriuo valstybėms narėms leidžiama nustatyti kitas prievoles mokesčių mokėtojams, kad būtų užtikrintas tinkamas PVM surinkimas ir užkirstas kelias sukčiavimui PVM. Taigi, jei valstybė narė nori nustatyti privalomus elektroninių sąskaitų faktūrų išrašymo reikalavimus, ji turi padaryti prašydama leisti nukrypti nuo direktyvos pagal 395 straipsnį, o tam turi vieningai pritarti Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu.

¹⁶ Siekiant įvertinti, ar SATR padėjo pagerinti PVM prievolių vykdymą, taip sumažinant PVM surinkimo atotrūkį ir padidinant PVM pajamas, atliekant tyrimą „PVM skaitmeniniame amžiuje“ atlikta ekonometrinė analizė. SATR poveikis vertinamas pagal du priklausomus kintamuosius: PVM surinkimo atotrūkį ir surenkamumo koeficientą. Išsami informacija apie pavyzdines specifikacijas ir rezultatus pateikta prie šio pasiūlymo pridedamos poveikio vertinimo ataskaitos (Komisijos tarnybų darbinis dokumentas SWD(2022) 393) 4 priede.

Per konsultacijas suinteresuotosios šalys patvirtino problemų, kylančių dėl spartaus skirtingų skaitmeninių PVM ataskaitų teikimo reikalavimų įvedimo, mastą ir būtinybę imtis skubių veiksmų¹⁷ Dėl šių problemų nulemta reguliavimo sistemos susiskaidymo įmonės, vykdančios veiklą skirtingose valstybėse narėse ir todėl turinčios laikytis skirtingų vietos lygmens reikalavimų, patiria papildomų reikalavimų laikymosi išlaidų, o bendrojoje rinkoje atsiranda kliūčių. Kadangi vis daugiau valstybių narių įgyvendina skirtingus skaitmeninių ataskaitų teikimo prievolių modelius¹⁸, dėl susiskaidymo tarptautinių įmonių (įmonių, kurios veikia daugiau nei vienoje valstybėje narėje)¹⁹ patiriamos išlaidos yra didelės. Apskaičiuota, kad ES mastu jos sudaro apie 1,6 mlrd. EUR per metus, iš kurių 1,2 mlrd. EUR tenka mažoms tarptautinėms įmonėms, o 0,4 mlrd. EUR – didelėms tarptautinėms įmonėms²⁰.

Be to, taikant dabartinę sandorių Bendrijos viduje ataskaitų teikimo sistemą (PVM direktyvoje vadinamą sumuojamosiomis ataskaitomis²¹) valstybės narės negali veiksmingai kovoti su sukčiavimu PVM, susijusiu su šiais sandoriais. Dabartinės sumuojamosios ataskaitos parengtos 1993 m. ir nuo to laiko iš esmės nepakito. Jos nėra tinkamai parengtos skaitmeniniam amžiui ir vargu ar gali būti lyginamos su daug modernesnėmis skaitmeninėmis ataskaitų teikimo sistemomis, kurias kai kurios valstybės narės taiko vidaus sandoriams.

Be kitų trūkumų, sumuojamosiose ataskaitose pateikiami apibendrinti duomenys tik pagal kiekvieną apmokestinamąjį asmenį, bet ne pagal kiekvieną sandorį. Jas naudojant taip pat negalima sutikrinti duomenų apie prekių tiekimą ir paslaugų teikimą su įsigijimo duomenimis, nes pagal PVM direktyvą valstybėms narėms neprivaloma teikti informaciją apie įsigijimą Bendrijos viduje, tad šią prievolę yra nustačiusios mažiau nei pusė valstybių narių. Be to, šie duomenys gali būti neprieinami kitų valstybių narių mokesčių institucijoms tinkamu laiku ir dėl duomenų teikimo dažnumo, ir dėl to, kad mokesčių institucijoms reikia laiko duomenims įkelti į sistemą. Į šiuos trūkumus teisingai atkreipė dėmesį beveik du trečdaliai viešose konsultacijose dalyvavusių informuotų suinteresuotųjų šalių, kurios

¹⁷ Viešų konsultacijų išvados pateiktos čia: [PVM skaitmeniniame amžiuje \(europa.eu\)](#).

¹⁸ Šiuo metu keliose valstybėse narėse taikomi įvairių rūšių skaitmeninių ataskaitų teikimo reikalavimai: atsiskaitymas naudojant elektronines sąskaitas faktūras (Italija), ataskaitų teikimas tikroju laiku (Vengrija, Ispanija), SAF-T ataskaitų teikimas (Lietuva, Lenkija, Portugalija), PVM sandorių sąrašas (Bulgarija, Kroatija, Čekija, Estija, Latvija, Slovakija), o kai kurios valstybės narės (Prancūzija, Graikija, Rumunija) viešai paskelbė būsimus ataskaitų teikimo reikalavimus.

¹⁹ Remiantis Eurostato apskaičiavimais, Sąjungoje yra apie 210 000 tarptautinių įmonių, iš kurių 85 proc. turi vietos būstinę, o likusias įmones kontroliuoja užsienio subjektai.

²⁰ Tai daugiausia susiję su didelėmis įsikūrimo išlaidomis, ypač šalyse, kuriose taikomi sudėtingesni SATR. Galima tikėtis, kad dėl atitikties SAF-T reikalavimų atveju nedidelė tarptautinė įmonė investuos apie 10 000 EUR, tikrą laiką reikalavimų atveju – 25 000 EUR, o elektroninių sąskaitų faktūrų išrašymo atveju – daugiau kaip 50 000 EUR. Didelė tarptautinė įmonė investicijos SAF-T reikalavimų atveju siekia iki 50 000 EUR, tikrą laiką reikalavimų atveju – 200 000 EUR, o elektroninių sąskaitų faktūrų išrašymo atveju – iki 500 000 EUR.

²¹ Kai įmonė parduoda prekes ar paslaugas kitoje valstybėje narėje esančiai įmonei, ji privalo savo valstybei narei pateikti sumuojamąją ataskaitą, kurioje turi būti išsamiai nurodyta įmonė, kuriai jis tiekė prekes ar teikė paslaugas, ir bendra tai įmonei patiektų prekių ar suteiktų paslaugų vertė. Šia informacija dalijasi valstybės narės ir ji naudojama atitiktčiai užtikrinti.

visiškai ar iš dalies sutiko, kad sumuojamosios ataskaitos būtų veiksmingesnės kovojant su sukčiavimu ES viduje, jei duomenys būtų renkami pagal kiekvieną sandorį ir greičiau po sandorio sudarymo.

Vykdamas bet kokią ataskaitų apie tarpvalstybinius sandorius teikimo reformą neišvengiamai atsiranda pokyčių valstybių narių kompetentingų institucijų administracinio bendradarbiavimo ir keitimosi duomenų srityje ir PVM informacijos mainų sistemoje (VIES)²².

Šie klausimai, susiję su kova su sukčiavimu PVM, atsirandančiu dėl prekybos Bendrijos viduje, bus išspręsti įdiegiant sistemą, pagal kurią ataskaitos bus teikiamos pagal kiekvieną sandorį, valstybės narės gaus informaciją beveik tikruoju laiku, kaip kad yra vidaus sandoriams skirtų sėkmingų sistemų, kurias yra įdiegusios kai kurios valstybės narės, atveju. Kalbant apie nepakankamą vidaus ataskaitų teikimo sistemų suderinimą, problemos bus sprendžiamos sukuriant bendrą šabloną, kurio turės būti laikomasi teikiant tas ataskaitas, kad apmokestinamieji asmenys visada galėtų teikti duomenis iš elektroninių sąskaitų faktūrų, išrašytų pagal Direktyvoje 2014/55/ES dėl elektroninių sąskaitų faktūrų naudojimo viešuosiuose pirkimuose nustatytą Europos standartą²³.

(2) Platformų ekonomikai taikoma apmokestinimo PVM tvarka

Atsiradus platformų ekonomikos verslo modeliui²⁴ kilo naujų problemų PVM sistemai. Viena iš šių problemų yra PVM nelygybė.

Pagal PVM taisykles apmokestinamasis asmuo – tai bet kuris asmuo (fizinis ar juridinis), kuris savarankiškai vykdo ekonominę veiklą²⁵. Apmokestinamieji asmenys

²² 1993 m., pradėjus kurti vidaus rinką, pasienio kontrolė buvo panaikinta ir pakeista prievole teikti ataskaitas apie Bendrijos viduje tiekiamas prekes ir teikiamas paslaugas, teikiant periodines sumuojamąsias ataskaitas PVM tikslais (sumuojamoji ataskaita yra paprasta forma, kurią prekybininkai kas mėnesį ar kas ketvirtį pateikia kartu su PVM deklaracijomis, kad galėtų deklaruoti kitose valstybėse narėse prekybininkams pristatytas prekes ir suteiktas paslaugas, nurodant klientų PVM mokėtojo kodą ir bendrą per atitinkamą laikotarpį patiektų prekių ar suteiktų paslaugų vertę pagal kiekvieną klientą). Šios sumuojamosios ataskaitos saugomos nacionalinėse PVM duomenų bazėse. Tada šios duomenų bazės per elektroninę sąsają, vadinamą VIES (PVM informacijos mainų sistema), sujungiamos su Komisija, kuri valdo valstybių narių tarpusavio ryšių kanalą, o valstybės narės kuria nacionalines VIES taikomas programas. Mokesčių institucijos kontrolės tikslais naudojami VIES informacija, o ekonominės veiklos vykdytojai naudoja VIES modulį „VIES-on-the-web“ (VoW) (liet. „VIES internete“), kad patikrintų savo kliento PVM mokėtojo kodą, įregistruoto Europos Sąjungoje tarpvalstybinių prekių tiekimo ar paslaugų teikimo sandorių tikslais, galiojimą.

²³ [2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/55/ES dėl elektroninių sąskaitų faktūrų naudojimo viešuosiuose pirkimuose.](#)

²⁴ Sąvoka „platformų ekonomika“ naudojama daugiašaliam sandorių modeliui, kurio atveju sandorių dalyvauja trys ar daugiau šalių, apibūdinti. Vykdamas šiuos sandorius **interneto platforma** sudaro sąlygas užtikrinti dvejų ar daugiau skirtingų, bet tarpusavyje susijusių naudotojų grupių tarpusavio ryšį. Vykstant šiai sąveikai viena iš platformos šalių (paslaugų teikėjai arba pagrindiniai tiekėjai) galėtų siūlyti paslaugas kitai šaliai (vartotojui) už piniginį atlygį. Už sudarytas sąlygas vykdyti sandorį platforma paprastai ima mokesťį.

privalo registruotis PVM mokėtojais ir apmokestinti savo parduodamas prekes ar paslaugas PVM. Tačiau privatūs asmenys nelaikomi apmokestinamaisiais asmenimis. Be to, mažosios įmonės yra atleistos nuo PVM dėl supaprastinimo priemonės, kuria jos atleidžiamos nuo PVM administracinių prievolių.

Iki šiol laikyta, kad privatūs asmenys ir nuo PVM atleistos mažosios įmonės neturi jokio poveikio konkurencijai rinkoje su PVM mokėtojais registruotomis įmonėmis. Tačiau kartu su platformų ekonomika atsirado naujų verslo modelių, dėl kurių ši padėtis keičiasi.

Privatūs asmenys ir mažosios įmonės gali teikti PVM neapmokestinamas paslaugas per platformą ir, esant masto ekonomijai ir tinklo poveikiui²⁶, gali tiesiogiai konkuruoti su tradiciniais PVM mokėtojais registruotais tiekėjais. Tai reiškia, kad, pavyzdžiui, viešbutis galėtų konkuruoti su į sąrašus įtrauktomis apgyvendinimo įstaigomis, kurios savo paslaugų neapmokestina PVM. Europoje per platformą teikiamos apgyvendinimo paslaugos gali būti vidutiniškai 8–17 proc. pigesnės, palyginti su vidutine apsistojimo regioniniame viešbutyje dienos kaina²⁷. Iš tyrimo „PVM skaitmeniniame amžiuje“²⁸ pateiktos informacijos matyti, kad (nors toliau nurodomas rodiklis skiriasi priklausomai nuo platformos rūšies) iki 70 proc. visų platforma besinaudojančių pagrindinių tiekėjų nėra registruoti PVM mokėtojais. Daugiau kaip du trečdaliai respondentų, pateikusių nuomonę šiuo klausimu, buvo susidūrę su tokiais konkurencijos iškraipymais.

Atliekant tyrimą keleivių vežimo ir apgyvendinimo sektoriai aiškiai įvardyti kaip sektoriai, kuriuose PVM nelygė yra akivaizdžiausia (kadangi apgyvendinimo platformos modelis tiesiogiai konkuruoja su viešbučių sektoriumi, o keleivių vežimo platformos modelis tiesiogiai konkuruoja su privačiomis taksi įmonėmis). Tai taip pat yra du didžiausi platformų ekonomikos sektoriai²⁹, kuriuose prekės parduodamos per platformas (toks pardavimas dar vadinamas e. prekyba), kuri taiko savo nustatytas prekių tiekimo taisykles.

Kita problema yra ta, kad trūksta aiškumo dėl PVM taisyklių, taikomų šių platformų teikiamoms paslaugoms, visų pirma dėl pagrindinio tiekėjo PVM statuso nustatymo.

Paslaugų teikėjų, teikiančių paslaugas per platformą, apmokestinimo statusas lemia platformos sąlygų sudarymo paslaugų apmokestinimą PVM, kai paslaugų teikėjas yra įsisteigęs kitoje valstybėje narėje nei platformos valstybė narė. Tokiu atveju, neatsižvelgiant į tai, ar paslaugų teikėjas yra neapmokestinamasis asmuo, ar apmokestinamasis asmuo, platforma galėtų naudotis vieno langelio principu grindžiama sistema arba taikyti atvirkštinį apmokestinimą. Tačiau šis nustatymas

²⁵ Pagal PVM direktyvos 9 straipsnį ir nusistovėjusią teismo praktiką sąvoka „ekonominė veikla“ turi labai plačią reikšmę. Tačiau sąvoka „savarankiškai“ reiškia, kad darbuotojai nelaikomi apmokestinamaisiais asmenimis.

²⁶ Gebėjimas kurti tinklus, kuriais naudojantis bet kuris papildomas naudotojas pagerins visų esamų naudotojų patirtį; dėl didesnio žmonių ar dalyvių skaičiaus prekės ar paslaugos vertė padidėja.

²⁷ <https://ipropertymanagement.com/research/airbnb-statistics>

²⁸ PVM skaitmeniniame amžiuje. Galutinė ataskaita (I – III tomai). Specialioji sutartis Nr. 07, kuria įgyvendinama bendroji sutartis Nr. TAXUD/2019/CC/150.

²⁹ Jų ekosistemos vertė yra 38,2 mlrd. EUR ir 43,2 mlrd. EUR per metus.

nėra paprastas, nes platformoms dažnai trūksta informacijos, reikalingos pagrindinio tiekėjo statusui nustatyti.

Be to, valstybės narės skirtingai taikė įvairias PVM direktyvoje nustatytas platformų ekonomikai taikomas taisykles³⁰. Pavyzdžiui, sąlygų sudarymo paslaugos, už kurias platformos ima mokesť, kai kuriose valstybėse narėse laikomos elektroninėmis priemonėmis teikiamomis paslaugomis, o kitose – tarpininkavimo paslaugomis. Šias taisykles reikia aiškiau išdėstyti, nes dėl dabartinio skirtingo ES PVM taisyklių taikymo valstybėse narėse gali būti taikomos skirtingos paslaugos teikimo vietos³¹, o tai gali lemti dvigubą apmokestinimą arba neapmokestinimą.

Dar viena probleminė sritis yra susijusi su platformoms taikomais įpareigojimais.

Reikalaujama, kad platformos saugotų tam tikrą informaciją³², susijusią su prekių tiekimu, kuriam vykdyti jos sudaro sąlygas, ir pateiktų ją paprašius valstybėms narėms. Tačiau platformos susiduria su įvairiais valstybių narių reikalavimais dėl šios informacijos pateikimo terminų ir formato. Todėl būtina sureguliuoti padėtį. Be to, siekiant kovoti su sukčiavimu, platformos turi saugoti šią informaciją ir pateikti ją ne tik įmonių tarpusavio sandorių (B2B) (kaip dabar yra), bet ir įmonių ir vartotojų sandorių (B2C) atveju.

Šie klausimai bus išspręsti nustatant tiekėju laikomo asmens modelį, pagal kurį platformos atsiskaitys už suteiktos pagrindinės paslaugos PVM, kai paslaugos teikėjas PVM neapskaičiuoja, taip užtikrinant vienodas sąlygas skaitmeniniame ir neinternetiniame trumpalaikės būsto nuomos ir keleivių vežimo paslaugų sektoriuose. Be to, bus aiškiau nurodyta, kaip vertinama sąlygų sudarymo paslauga, kad būtų galima vienodai taikyti paslaugų teikimo vietos nustatymo taisykles, ir bus imtasi veiksmų, siekiant suderinti informacijos perdavimą iš platformos valstybėms narėms.

(3) Registravimosi PVM mokėtoju reikalavimai ES

Kitose valstybėse narėse apmokestinamus sandorius vykdančios įmonės vis dar susiduria su didele PVM reikalavimų laikymosi našta ir išlaidomis, o tai yra kliūtis bendrojoje rinkoje. Jos apskaičiuojamos taip:

- minimalios vienkartinės registravimosi kitoje valstybėje narėje išlaidos yra 1 200 EUR;
- minimalios nuolatinės PVM prievolių laikymosi kitoje valstybėje narėje išlaidos per metus 8 000 EUR vidutinės įmonės atveju ir 2 400 EUR MVĮ atveju.

³⁰ Tyrimo „PVM skaitmeniniame amžiuje“ 25 lentelėje (II dalis) parodyta, kad 44 proc. respondentų skirtingą PVM taisyklių taikymą valstybėse narėse įvardijo kaip problemą.

³¹ Elektroniniu būdu neapmokestinamajam asmeniui teikiamos paslaugos teikimo vieta yra ten, kur klientas yra įsisteigęs, o tarpininkavimo paslaugų teikimo neapmokestinamajam asmeniui vieta yra ten, kur vykdomas pagrindinis sandoris, kuris, pavyzdžiui, su nekilnojamuoju turtu susijusių paslaugų atveju būtų turto buvimo vieta.

³² PVM direktyvos 242a straipsnis.

Dokumentų rinkinyje dėl e. prekybai taikomo PVM, kuris pradėtas taikyti 2021 m. liepos 1 d., pirmą kartą numatyti išsamūs PVM teisės aktai, susiję su e. prekybos ekonomika (kai vartotojai užsisako prekes, daugiausia internetu, tiesiogiai iš kitų valstybių narių ir ES nepriklausančių šalių tiekėjų). Dokumentų rinkiniu dėl e. prekybos sukurtos (arba išplėtos) schemas padėjo palengvinti įmonių, vykdančių sandorius valstybėse narėse, kuriose jos nėra įsisteigusios, registravimo našta, išvengiant būtinybės registruoti tiekėjus ir (arba) tiekėjais laikomus asmenis PVM mokėtojais kiekvienoje jų kliento įsisteigimo valstybėje narėje.

Šios sistemos vadinamos vieno langelio principu grindžiama sistema (OSS), skirta tiekimui vartotojams ES viduje, ir vieno langelio principu grindžiama importo sistema (IOSS), skirta mažiems vartojimo prekių siuntiniams importuoti (kai vertė neviršija 150 EUR). Platformoms (įtraukiant sąvoką „tiekėju laikomas asmuo“), kurios e. prekybos ekonomikoje užima dominuojančią padėtį, nustatytos konkrečios PVM nuostatos ir prievolės.

OSS ir IOSS įdiegimas pasirodė esąs labai sėkmingas, kaip matyti iš dokumentų rinkinio dėl e. prekybos vertinimo³³. OSS ir IOSS naudą įmonėms ir bendrajai rinkai valstybės narės patvirtino 2022 m. kovo mėn. ECOFIN tarybos išvadose³⁴.

Tačiau kai kurioms tiekiamoms prekėms ir teikiamoms paslaugoms netaikoma nė viena iš šių supaprastinimo schemų, o vietoj to kitose valstybėse narėse toliau taikomi apsunkinantys PVM apskaitos reikalavimai. Jie apima tam tikrų rūšių prekių tiekimą, kuris, nors ir gali turėti tarpvalstybinį aspektą, nėra įtrauktas į ES vidaus nuotolinės prekybos prekėmis apibrėžtį. Kadangi IOSS šiuo metu nėra privaloma, jos pajėgumas sumažinti daugkartinio asmenų registravimosi PVM mokėtojais poreikį yra ribotas, o importo proceso sudėtingumas nėra sumažintas tiek, kiek įmanoma.

Išplėtus OSS ir IOSS taikymo sritį būtų užtikrinta, kad ES dar labiau sumažėtų poreikis registruotis PVM mokėtojais kelis kartus.

Pasiūlymas dėl PVM skaitmeniniame amžiuje yra REFIT iniciatyva, kuria siekiama spręsti PVM taisyklių klausimą, atsižvelgiant į didėjančią skaitmeninių technologijų naudojimo mastą³⁵ tiek mokesčių institucijose, tiek verslo bendruomenėje. PVM sistema dar nevisiškai pasinaudojo šios technologinės pažangos teikiamomis galimybėmis. Naujos skaitmeninės priemonės ir sprendimai padės mokesčių institucijoms veiksmingiau spręsti PVM surinkimo atotrūkio problemą, kartu supaprastinant PVM prievolių vykdymą ir sumažinant susijusias išlaidas. Taigi šia iniciatyva siekiama toliau pritaikyti ES PVM sistemą prie skaitmeninio amžiaus.

³³ Žr. toliau pateiktą 3 punktą.

³⁴ 2022 m. kovo 15 d. Tarybos išvados dėl dokumentų rinkinio dėl e. prekybai taikomo PVM įgyvendinimo, dok. ST 7104/22.

³⁵ 2022 m. Komisijos darbo programa, II priedas: REFIT iniciatyvų poskirsnis „Žmonėms tarnaujanti ekonomika“ (Nr. 20).

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Ši iniciatyva atitinka 2018 m. Komisijos pateiktą pasiūlymą³⁶ dėl galutinės valstybių narių tarpusavio prekybos apmokestinimo PVM sistemos, kuris vis dar svarstomas Taryboje. Šiuo pasiūlymu siekiama pakeisti šiuo metu galiojančią pereinamojo laikotarpio sistemą³⁷, sandoriams Bendrijos viduje taikant tokią pačią tvarką, kokia yra taikoma sandoriams šalies viduje. PVM būtų mokėtinas prekių paskirties valstybėje narėje³⁸ pagal tos valstybės narės nustatytą tarifą, tačiau tiekėjas jį turėtų apskaičiuoti ir surinkti savo valstybėje narėje. PVM skaitmeniniame amžiuje iniciatyva gali padėti sustiprinti ir dabartinę, ir galutinę PVM sistemą.

Dokumentų rinkinys dėl e. prekybai taikomo PVM buvo parengtas siekiant pertvarkyti, atnaujinti ir modernizuoti PVM sistemą, kad būtų užtikrintas jos aktualumas ir veiksmingas taikymas, atsižvelgiant į naujas e. prekybos rinkos realijas. Be to, reformomis buvo siekiama palengvinti PVM prievolių vykdymą teisėtoms įmonėms, vykdančioms tarpvalstybinę komercinę veiklą internetu, taikant naują požiūrį į mokesčių surinkimą. Pagrindinis tikslas buvo sukurti teisingesnę, paprastesnę ir labiau suderintą apmokestinimo sistemą. Šis pasiūlymas grindžiamas sėkminga e. prekybai taikomų PVM taisyklių reforma, dar labiau sumažinant poreikį registruoti neidentifikuotus prekybos sandorius vartojimo valstybėje narėje. Tai apims, be kita ko, dabartinių mažosioms ir vidutinėms įmonėms (MVĮ) taikomų e. prekybos taisyklių atnaujinimą, kad MVĮ galėtų pasinaudoti supaprastinimais, kuriuos suteikia tiek nauja MVĮ skirta schema³⁹, tiek esamos vieno langelio principu grindžiama sistemos (OSS).

Šia iniciatyva remiama ES tvaraus augimo strategija⁴⁰, kurioje kalbama apie geresnį mokesčių surinkimą, mokesčio sukčiavimo, mokesčių vengimo ir mokesčių slėpimo mažinimą ir įmonių, asmenų bei mokesčių institucijų patiriamų reikalavimų laikymosi išlaidų mažinimą. Mokesčių sistemų tobulinimas, kuriuo siekiama skatinti tvaresnę ir teisingesnę ekonominę veiklą, taip pat yra ES konkurencingo tvarumo darbotvarkės dalis.

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Iniciatyva „PVM skaitmeniniame amžiuje“ yra susijusi su Sutartimis grindžiamu tikslu sukurti veikiančią vidaus rinką⁴¹ ir atspindi Europos Komisijos prioritetus⁴² pagerinti verslo apmokestinimo aplinką bendrojoje rinkoje ir pašalinti mokesčių taisyklių skirtumus, galinčius trukdyti gilesnei bendrosios rinkos integracijai. Šia iniciatyva siekiama pritaikyti ES PVM

³⁶ COM(2018) 329 *final*.

³⁷ Pagal dabartinę sistemą PVM netaikomas tarpvalstybiniais sandoriams, priešingai nei vidaus sandorių atveju, todėl apmokestinamieji asmenys bendrojoje rinkoje gali pirkti prekes be PVM, o taip suardoma mokėjimo dalimis grandinė ir sukuriamas paskaitų sukčiavimas.

³⁸ Vėliau ši sistema būtų taikoma ir paslaugoms.

³⁹ [Tarybos direktyva \(ES\) 2025/285 dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos, kiek tai susiję su specialia mažosioms įmonėms skirta schema.](#)

⁴⁰ Valstybių narių ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planuose numatytos įvairios reformos, kuriomis siekiama gerinti verslo aplinką ir skatinti skaitmeninių ir žaliųjų technologijų diegimą. Šias reformas papildė svarbios pastangos skaitmenizuoti mokesčių institucijas kaip strateginį viešojo administravimo sektorių. (2022 m. metinė tvaraus augimo apžvalga (COM(2021) 740 *final*)).

⁴¹ Europos Sąjungos sutarties (ES sutarties) 3 straipsnis.

⁴² https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/political-guidelines-next-commission_en_0.pdf.

sistemą prie skaitmeninio amžiaus. Todėl jos tikslai taip pat atitinka vieną iš šešių svarbiausių Komisijos prioritetų „Prie skaitmeninio amžiaus prisitaikiusi Europa“ ir jos tikslą įgalinti įmones pasinaudoti skaitmeninės pertvarkos teikiamomis galimybėmis.

Komisija pirmenybę teikia mokesčių surinkimo gerinimui ir mokestinio sukčiavimo, mokesčių vengimo ir slėpimo mažinimui⁴³. Šios dvi temos yra iniciatyvos kertinis akmuo. Šia iniciatyva taip pat remiama ES tvaraus augimo strategija⁴⁴, kurioje kalbama apie geresnį mokesčių surinkimą, mokestinio sukčiavimo, mokesčių vengimo ir mokesčių slėpimo mažinimą ir įmonių, asmenų bei mokesčių institucijų patiriamų reikalavimų laikymosi išlaidų mažinimą. Mokesčių sistemų tobulinimas, kuriuo siekiama skatinti tvaresnę ir teisingesnę ekonominę veiklą, taip pat yra ES konkurencingo tvarumo darbotvarkės dalis.

Iniciatyva „PVM skaitmeniniame amžiuje“ įgyvendinama kartu su kitomis Komisijos iniciatyvomis, susijusiomis su skaitmenine ekonomika, pavyzdžiui, neseniai pateiktu pasiūlymu dėl direktyvos, kuria siekiama pagerinti skaitmeninėse darbo platformose dirbančių asmenų darbo sąlygas⁴⁵, ir vykdomu darbu, susijusiu su trumpalaike nuoma. Pagal šias iniciatyvas bendra kryptis – užtikrinti, kad platformos būtų labiau atskaitingos ir atliktų svarbesnį vaidmenį reguliavimo sistemoje. Ji atitinka šioje direktyvoje siūlomus pakeitimus, susijusius su platformų ekonomika, kurioje tam tikromis aplinkybėmis už mokėtino PVM sumokėjimą bus atsakingos platformos, o ne smulkieji platformų tiekėjai. Taip PVM bus geriau surenkamas, nes daugelis šių tiekėjų nežino apie savo galimas PVM prievoles ir bet kuriuo atveju susidurtų su sunkumais vykdydami šias prievoles.

Iniciatyva „PVM skaitmeniniame amžiuje“ taip pat užtikrinamas suderinamumas su galiojančiais skaitmeninės srities teisės aktais, pavyzdžiui, ES direktyva dėl elektroninių sąskaitų faktūrų naudojimo viešuosiuose pirkimuose (B2G)⁴⁶. Šia direktyva siekiama palengvinti bendro Europos elektroninių sąskaitų faktūrų standarto naudojimą visose valstybėse narėse, kad būtų skatinamas sąveikumas ir konvergencija ES lygmeniu. Tai gali padėti sumažinti tarpvalstybinės prekybos kliūtis, atsirandančias dėl skirtingų nacionalinių teisinių reikalavimų ir techninių elektroninių sąskaitų faktūrų išrašymo standartų. Iniciatyva „PVM skaitmeniniame amžiuje“ numatyta, kad šis Europos elektroninių sąskaitų faktūrų standartas yra numatytasis metodas, taikomas skaitmeninių PVM ataskaitų teikimo reikalavimų tikslais.

⁴³ 2021 m. metinė augimo apžvalga (žr. p. 13) : https://ec.europa.eu/info/system/files/economy-finance/2022_european_semester_annual_sustainable_growth_survey.pdf.

⁴⁴ Valstybių narių ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planuose numatytos įvairios reformos, kuriomis siekiama gerinti verslo aplinką ir skatinti skaitmeninių ir žaliųjų technologijų diegimą. Šias reformas papildo svarbios pastangos skaitmenizuoti mokesčių institucijas kaip strateginį viešojo administravimo sektorių. (2022 m. metinė tvaraus augimo apžvalga (COM(2021) 740 final)).

⁴⁵ Tikimasi, kad siūloma direktyva padės užtikrinti teisinį tikrumą dėl skaitmeninėse darbo platformose dirbančių asmenų užimtumo statuso, pagerinti jų darbo sąlygas (įskaitant savarankiškai dirbančių asmenų, kuriems taikomas algoritminis valdymas, darbo sąlygas) ir padidinti darbo skaitmeninėse platformose skaidrumą bei atsekamumą, be kita ko, tarpvalstybiniais atvejais.

⁴⁶ 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/55/ES dėl elektroninių sąskaitų faktūrų naudojimo viešuosiuose pirkimuose.

Ši iniciatyva taip pat atitinka Muitinės veiksmų planą⁴⁷. E. prekybos valdymas yra viena iš keturių pagrindinių Muitinės veiksmų plane numatytų veiksmų sričių. Todėl šiame pasiūlyme vieno langelio principu veikiančios importo sistemos (IOSS) tobulinimas apsiriboja privalomu šios schemos taikymu platformoms. Bet kokie kiti patobulinimai ar išplėtimas, pavyzdžiui, 150 EUR ribos, iki kurios galima pasinaudoti šia supaprastinimo schema, panaikinimas bus atliekami vykdam šią muitinės reformą⁴⁸.

Konferencijos dėl Europos ateities galutinėje ataskaitoje⁴⁹ piliečiai ragina suderinti ir koordinuoti mokesčių politiką ES valstybėse narėse, kad būtų užkirstas kelias mokesčių slėpimui ir vengimui, skatinti ES valstybes nares bendradarbiauti siekiant užtikrinti, kad visos ES įmonės mokėtų teisingą mokesčių dalį. Iniciatyva „PVM skaitmeniniame amžiuje“ dera su šiais tikslais.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

• Teisinis pagrindas

Šia direktyva iš dalies keičiama PVM direktyva remiantis Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 113 straipsniu. Tuo straipsniu nustatyta, kad Taryba, spręsdama pagal specialią teisėkūros procedūrą ir pasikonsultavusi su Europos Parlamentu bei Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu, vieningai priima nuostatas, kuriomis siekiama suderinti valstybių narių taisykles netiesioginio apmokestinimo srityje.

• Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)

Ši iniciatyva atitinka subsidiarumo principą. Kadangi reikia keisti PVM direktyvą, valstybės narės pačios negali pasiekti šios iniciatyvos tikslų. Todėl Komisija, kuri yra atsakinga už sklandaus bendrosios rinkos veikimo užtikrinimą ir bendrų EU interesų rėmimą, turi pasiūlyti veiksmus padėčiai pagerinti.

Be to, kadangi pagrindinės problemos – neoptimalus PVM surinkimas ir kontrolė, pernelyg didelė našta ir reikalavimų laikymosi išlaidos – yra bendros visoms valstybėms narėms, dėl nekoordinuotų ir nenuoseklių nacionalinių veiksmų galėtų būti iškraipyta ES vidaus prekyba. Per tikslines konsultacijas⁵⁰ įmonės pareiškė šiuo atžvilgiu pageidaujančios, kad PVM taisyklės būtų vienodai taikomos ES lygmeniu ir jos neturėtų laikytis skirtingų ataskaitų teikimo ar registravimo prievolių nacionaliniu lygmeniu. Kaip ir platformų atveju, labai

⁴⁷ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui „Muitų sąjungos kėlimo į kitą lygmenį veiksmų planas“, Briuselis, 2020 m. rugsėjo 28 d. ([customs-action-plan-2020_lt.pdf \(europa.eu\)](#)).

⁴⁸ [Komisija siekia sužinoti nuomonę apie būsimą ES muitinės reformą \(europa.eu\)](#).

⁴⁹ Konferencija dėl Europos ateities. Galutinių rezultatų ataskaita, 2022 m. gegužės mėn., 16 pasiūlymo 1–3 dalys. Konferencija dėl Europos ateities buvo surengta 2021 m. balandžio mėn.–2022 m. gegužės mėn. laikotarpiu. Tai buvo unikalus europinis konsultacinės demokratijos aktas, kuriame dalyvavo tūkstančiai Europos piliečių, taip pat politiniai veikėjai, socialiniai partneriai, pilietinės visuomenės atstovai ir pagrindiniai suinteresuotieji subjektai.

⁵⁰ PVM skaitmeniniame amžiuje. Galutinė ataskaita (IV skyrius. Konsultacinė veikla). Specialioji sutartis Nr. 07, kuria įgyvendinama bendroji sutartis Nr. TAXUD/2019/CC/150.

iškraipoma konkurencija tarp internetinės ir neinternetinės rinkų trumpalaikės būsto nuomos ir keleivių vežimo paslaugų sektoriuose, taip pat taikomas nesuderintas požiūris į sąlygų sudarymo paslaugų teikimo vietą. Todėl Komisija turi užtikrinti, kad PVM taisyklės būtų suderintos. Kalbant apie PVM surinkimą ir kontrolę, PVM surinkimo atotrūkio dydis ir jo ilgalaikis išsilaikymas byloja apie tai, kad nacionalinių priemonių nepakanka kovojant su tarpvalstybiniu sukčiavimu, o tai patvirtina apskaičiuoti dingusio prekiautojo sukčiavimo lygiai. Su tokiu sukčiavimu galima veiksmingai ir efektyviai kovoti tik imantis koordinuotų veiksmų ES lygmeniu, mastas. Todėl dėl sukčiavimo PVM ES vidaus aspekto ES turi imtis veiksmų, susijusių su ataskaitų teikimo prievolėmis.

- **Proporcingumo principas**

Pasiūlymas atitinka proporcingumo principą ir juo neviršijama to, kas būtina Sutartyse nustatytiems tikslams, visų pirma tikslui užtikrinti sklandų bendrosios rinkos veikimą, pasiekti.

Proporcingumą užtikrina tai, kad valstybės narės galės nuspręsti, ar nustatyti nacionalinius ataskaitų teikimo reikalavimus, visų pirma remdamosi tuo, ar sukčiavimo PVM šalyje lygis joms yra neatidėliotinai spręstinas klausimas. Reikalavimas užtikrinti nacionalinių sistemų sąveikumą arba konvergenciją su ES vidaus skaitmeninėmis ataskaitomis būtinas tam, kad būtų patvirtinta ES masto SATR sistema.

Platformų ekonomikos srityje proporcingumas užtikrinamas priemonę sutelkiant į apgyvendinimo ir keleivių vežimo paslaugų sektorius, kuriuose PVM nelygybės problema yra opiausia.

Be to, proporcingumą užtikrina tai, kad vienas iš pagrindinių iniciatyvos elementų „bendra registracija PVM tikslais“ netrukdo taikyti nacionalinių registravimosi PVM mokėtojų procedūrų. Iš tikrųjų juo siekiama sumažinti atvejų, kai už vartojimo valstybės narės ribų įsisteigęs prekiautojas privalo registruotis PVM mokėtoju toje valstybėje narėje, skaičių.

ES masto PVM mokėtojų registracijos tvarkymo sistema yra proporcinga, nes dėl jos bendrosios rinkos veikimas taps tvaresnis. Būtinybė kelis kartus registruotis ES dėl savo pobūdžio gali būti panaikinta tik pateikus pasiūlymą iš dalies pakeisti PVM direktyvą.

- **Priemonės pasirinkimas**

Pasiūlymu reikalaujama iš dalies pakeisti Direktyvą 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos (toliau – PVM direktyva), Tarybos įgyvendinimo reglamentą (ES) Nr. 282/2011, kuriuo nustatomos Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos įgyvendinimo priemonės, ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 904/2010 dėl administracinio bendradarbiavimo ir kovos su sukčiavimu pridėtinės vertės mokesčio srityje.

3. EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

- **Galiojančių teisės aktų *ex post* vertinimas / tinkamumo patikrinimas**

Dokumentų rinkinys dėl e. prekybos pradėtas taikyti 2021 m. liepos 1 d. ir juo padaryta keletas PVM taisyklių, kuriomis reglamentuojamas įmonių ir vartotojų (B2C) tarpvalstybinės e. prekybos veiklos apmokestinimas ES, pakeitimų. Reikšmingiausi pakeitimai apima Sąjungoje įsisteigusiems apmokestinamiesiems asmenims ir Sąjungoje neįsisteigusiems apmokestinamiesiems asmenims skirtų vieno langelio principu grindžiamų minisistemų

taikymo srities išplėtimą, importuojamoms prekėms taikomos 22 EUR atleidimo nuo PVM ribos panaikinimą ir vieno langelio principu grindžiamos importo sistemos (IOSS) bei specialių procedūrų nustatymas, siekiant padėti rinkti PVM, taikomą nuotolinei prekybai importuojamomis prekėmis, kurių vertė neviršija 150 EUR.

Komisija atliko dokumentų rinkinio dėl e. prekybos taikymo per pirmuosius šešis mėnesius *ex post* vertinimą. Pirminiai rezultatai teikia daug vilčių ir rodo, kad naujos priemonės yra sėkmingos. Per pirmuosius šešis mėnesius pagal tris schemas (Sąjungoje įsisteigusiems apmokestinamiesiems asmenims skirtą schemą, Sąjungoje neįsisteigusiems apmokestinamiesiems asmenims skirtą schemą ir IOSS) iš viso surinkta beveik 8 mlrd. EUR PVM. Iš vertinimo rezultatų matyti, kad pagal Sąjungoje įsisteigusiems apmokestinamiesiems asmenims skirtą schemą ir Sąjungoje neįsisteigusiems apmokestinamiesiems asmenims skirtą schemą buvo surinkta apytikriai 6,8 mlrd. EUR PVM, o tai sudaro ne mažiau kaip 13,6 mlrd. EUR per metus. Be to, per pirmuosius šešis mėnesius buvo surinkta apytikriai 2 mlrd. EUR PVM suma (tai sudaro apie 4 mlrd. EUR per metus), konkrečiai susijusi su mažos vertės siuntų, kurių tikroji vertė neviršija 150 EUR, importu. Iš 2 mlrd. EUR PVM sumos, surinktos per pirmuosius šešis mėnesius už mažos vertės prekių importą, beveik 1,1 mlrd. EUR buvo surinkta pagal vieno langelio principu grindžiamą importo sistemą. Dokumentų rinkiniu pasiektas tikslas sukurti teisingesnę ir paprastesnę apmokestinimo sistemą, kartu apsaugant valstybių narių pajamas iš PVM.

Dokumentų rinkinio įgyvendinimas taip pat padėjo kovoti su sukčiavimu PVM. Iš muitinės duomenų analizės matyti, kad aštuoni pagrindiniai registruoti IOSS prekybininkai sudarė apytikriai 91 proc. visų importo į ES sandorių, deklaruotų per IOSS. Tai daug vilčių teikianti statistika, nes iš jos matyti, kokią poveikį naujoji prekyvietėms taikoma laikymo tiekėju nuostata padarė reikalavimų laikymuisi. Todėl pasiūlyme numatoma nustatyti tiekėju laikomo asmens režimą platformų ekonomikai priklausančiuose apgyvendinimo ir keleivių vežimo paslaugų sektoriuose.

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

2019 m. gruodžio 6 d. Europos Komisijos Mokesčių ir muitų sąjungos generalinis direktoratas (TAXUD) Briuselyje (Belgija) surengė renginį „PVM skaitmeniniame amžiuje“. Šis renginys subūrė PVM srityje dirbančias suinteresuotąsias šalis apsvaistyti naujų technologijų teikiamas galimybes ir iššūkius PVM srityje. Visų pirma buvo aptartos galimybės naudoti pažangiąsias technologijas. Seminaras taip pat suteikė galimybę pasidalyti naujausia patirtimi, susijusia su tuo, kaip valstybės narės naudoja skaitmeninius sprendimus PVM ataskaitų teikimo, PVM surinkimo ir sukčiavimo atvejų nustatymo tikslais.

Komisija techniniu lygmeniu diskutavo su dviem ekspertų grupėmis: Grupe dėl PVM ateities ir PVM ekspertų grupe. Aptarti įvairiems su iniciatyva „PVM skaitmeniniame amžiuje“ susijusiems klausimams buvo surengti Grupės dėl PVM ateities posėdžiai (2022 m. vasario 9 d. ir gegužės 6 d.) ir PVM ekspertų grupės posėdžiai (2021 m. lapkričio 29 d. ir 2022 m. birželio 10 d.). Iš Grupės dėl PVM ateities ir PVM ekspertų grupės narių sudarytam pogrupiui „Platformų ekonomikos PVM aspektai“ buvo pavesta patarti Mokesčių ir muitų sąjungos generaliniam direktoratui ir jam padėti atlikti išsamią su PVM susijusių problemų, su kuriomis susiduria įvairūs platformų ekonomikos subjektai, analizę. Jo darbo rezultatus galima rasti šiuo adresu: [2. GRUPĖ DĖL PVM ATEITIES – biblioteka \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/taxation_customs/what_is_new/2022-02-22-2022-05-06).

Taip pat buvo surengti du „Fiscalis“ praktiniai seminarai (2021 m. gegužės ir spalio mėn.), siekiant surinkti valstybių narių ir suinteresuotųjų šalių atsiliepimus apie tarpinę ataskaitą ir tyrimo „PVM skaitmeniniame amžiuje“ galutinės ataskaitos projektą.

Taip pat buvo surengtos viešos konsultacijos, vykusios 2022 m. sausio 20 d. – gegužės 5 d., per kurias gauti 193 atsakymai. Konsultacijomis siekta sužinoti suinteresuotųjų šalių nuomonę apie tai, ar dabartinės PVM taisyklės tinkamos taikyti skaitmeniniame amžiuje, ir apie tai, kaip skaitmeninės technologijos gali būti naudojamos siekiant padėti valstybėms narėms kovoti su sukčiavimu PVM ir padėti įmonėms. Konsultacijų ataskaitą galima rasti iniciatyvos viešų konsultacijų puslapyje: https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13186-VAT-in-the-digital-age/public-consultation_lt.

Suinteresuotosios šalys sutarė, kad senosios PVM taisyklės neatitinka šiandienos skaitmeninio amžiaus reikalavimų.

Kalbant apie PVM ataskaitų teikimą, respondentai sutiko, kad SATR galėtų duoti naudos, ir aiškiai nurodė, kad pirmenybę teikia elektroninių sąskaitų faktūrų išrašymo sprendimui, kuris taip pat gali būti taikomas jų vidaus procesuose. Valstybės narės pareikalavo teisės savarankiškai spręsti dėl nacionalinių SATR.

Kalbant apie platformų ekonomiką, suinteresuotosios šalys plačiai pripažino problemas ir išdėstė savo nuomones, kurios šiek tiek skyrėsi, priklausomai nuo respondento verslo modelio. Tie, kuriems būtų daromas poveikis (t. y. platformos), iš esmės atmetė „tiekėju laikomo asmens“ nuostatą ir pareiškė pirmenybę teikiantys *status quo*.

Kalbant apie PVM mokėtojo registravimą, suinteresuotosios šalys vieningai sutarė, kad reikia išplėsti OSS/IOSS taikymo sritį. Įmonės taip pat paprašė, kad įmonių tarpusavio paslaugoms, kurias teikia neįsisteigę asmenys, būtų privaloma taikyti atvirkštinį apmokestinimą. Taip pat pritarta tam, kad IOSS taptų privaloma.

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Komisija, atlikdama tyrimą „PVM skaitmeniniame amžiuje“ (vykdytas nuo 2020 m. spalio mėn. iki 2022 m. kovo mėn.)⁵¹, pasinaudojo bendrovės „Economisti Associati S.r.l.“ atlikta analize. Galutinė ataskaita buvo pateikta 2022 m. balandžio 1 d.

Tyrimu siekta įvertinti, pirma, dabartinę padėtį, susijusią su skaitmeninių ataskaitų teikimo reikalavimais ir platformų ekonomikos apmokestinimo PVM tvarka, taip pat su bendra registracija PVM tikslais ir vieno langelio principu grindžiama importo sistema ir, antra, įvairių galimų politikos iniciatyvų poveikį šiose srityse.

- **Poveikio vertinimas**

2022 m. birželio 22 d. Reglamentavimo patikros valdybos išnagrinėtas pasiūlymo poveikio vertinimas sulaukė teigiamos nuomonės (Ares(2022)4634471). Valdyba rekomendavo pateikti daugiau informacijos, kad būtų geriau aprašytos modeliavimo metodikos ir išsamiau paaiškintos galimybės. Poveikio vertinimas buvo atitinkamai iš dalies pakeistas, įtraukiant valstybių narių ir sektorių perspektyvas platformų ekonomikoje, buvo išsamiai aprašyta ekonometrinė analizė ir (arba) metodai, naudoti modeliavimo tikslais, ir pateikta išsami informacija apie SATR, susijusių su galimybėmis, struktūrą.

Atliekant poveikio vertinimą išnagrinėtos trys politikos galimybės.

⁵¹ PVM skaitmeniniame amžiuje. Galutinė ataskaita (I – III tomai). Specialioji sutartis Nr. 07, kuria įgyvendinama bendroji sutartis Nr. TAXUD/2019/CC/150.

- **PVM ataskaitų teikimo** galimybės buvo įvairios: nuo paprastos rekomendacijos nustatyti ES SATR ir prašymo pateikti duomenis konkrečiu formatu iki SATR nustatymo tiek ES, tiek nacionaliniu lygmeniu.
- **Platformų ekonomikos apmokestinimo PVM tvarkos** srityje buvo įvairių galimybių – nuo teisinių paaiškinimų iki plačios tiekėju laikomo asmens nuostatos, taikomos visam paslaugų pardavimui per platformas, įtraukimo.
- **PVM mokėtojo registravimo** galimybės, susijusios su ES vidaus prekyba (skirtingas OSS išplėtimo mastas ir atvirkštinio apmokestinimo taikymas B2B tiekimui, kurį vykdo neįsisteigę asmenys) ir mažos vertės siuntų importu (įpareigojus įvairius tiekėjus taikyti IOSS, nustatant tam tikrą ribą arba jos nenustatant ir panaikinant 150 EUR ribą, taikomą IOSS naudojimui).

Analizė parodė, kad geriausia pusiaulyra, susijusi su politikos galimybėmis veiksmingumo, proporcingumo ir subsidiarumo požiūriu, būtų pasiekta derinant SATR nustatymą ES lygmeniu, tiekėju laikomo asmens nuostatą trumpalaikės būsto nuomos ir keleivių vežimo paslaugų sektoriuose ir platesnio OSS išplėtimo, atvirkštinio apmokestinimo bei platformoms privalomos IOSS derinį.

Tikimasi, kad taikant šį metodą 2023–2032 m. bus gauta 172–214 mlrd. EUR grynos naudos, įskaitant 51 mlrd. EUR sutaupytų lėšų. Šios sutaupytos lėšos apima:

- 41,4 mlrd. EUR suma, sutaupyta dėl PVM ataskaitų teikimo (11 mlrd. EUR sutaupyta dėl senų ataskaitų teikimo prievolių panaikinimo, 24,2 mlrd. EUR – dėl sumažėjusių išlaidų, susijusių su susiskaidymu, 4,3 mlrd. EUR – dėl iš anksto užpildytų PVM deklaracijų ir 1,9 mlrd. EUR – dėl naudos, gautos išrašant elektronines sąskaitas faktūras),
- 0,5 mlrd. EUR suma, sutaupyta dėl racionalizavimo ir patikslinimų platformų ekonomikos srityje, ir
- 8,7 mlrd. EUR suma, sutaupyta dėl PVM mokėtojo registravimo prievolių panaikinimo. Taip pat tikimasi naudos aplinkos, socialinėje ir verslo automatizavimo srityse bei naudos, susijusios su vidaus rinkos veikimu (vienodesnės sąlygos) ir mokesčių kontrolės veiksmingumu.

Atsižvelgiant į darnaus vystymosi tikslus Nr. 8 ir 9⁵², veiksmingesnė ir tvaresnė PVM sistema padeda skatinti ekonomikos augimą, o skaitmeninių ataskaitų teikimas padeda automatizuoti verslą ir skatinti inovacijas. Laikantis principo „standartiškai skaitmeninis“, skaitmeninių ataskaitų teikimas padeda taupyti popierines sąskaitas faktūras ir yra naudingas aplinkai.

Poveikio vertinimo ataskaita ir jos priedai, santrauka ir Valdybos nuomonė dėl poveikio vertinimo pateikiami portalo „Išsakykite savo nuomonę“ konsultacijų puslapyje: https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13186-VAT-in-the-digital-age_lt.

⁵² <https://sdgs.un.org/goals>

- **Reglamentavimo kokybė ir supaprastinimas**

Šis pasiūlymas yra REFIT iniciatyva, kuria siekiama modernizuoti dabartines PVM taisykles ir atsižvelgti į skaitmeninių technologijų teikiamas galimybes⁵³. Tikimasi, kad pasiūlymu bus suderinta apmokestinimo PVM tvarka, skatinamas tarpvalstybinis prekių tiekimas ir paslaugų teikimas bendrojoje rinkoje ir padedama gerinti mokesčių surinkimą, taip užtikrinant tvarias pajamas atsigavimo po COVID-19 pandemijos laikotarpiu.

Tikimasi, kad tarpvalstybinius sandorius vykdančios įmonės gaus gryniosios naudos iš pasiūlymo priėmimo. Apskritai nustačius ES lygmens skaitmeninių ataskaitų teikimo reikalavimus (SATR), tiekėju laikomo asmens režimą ir bendrą registraciją PVM tikslais bus remiamas principas „kiek plus, tiek minus“ ar net siekti daugiau, pereinant prie principo „vienas plus, keli minus“, atsižvelgiant į įvairias nacionalinių valdžios institucijų nustatytas prievoles. Apskaičiuota, kad per 10 metų laikotarpį nuo 2023 iki 2032 m. iš viso bus sutaupyta 51 mlrd. EUR, o bendros įgyvendinimo išlaidos (įmonių ir nacionalinių administracijų) per tą patį laikotarpį sudarys 13,5 mlrd. EUR.

Tikimasi, kad tarpvalstybinius sandorius vykdančios įmonės gaus gryniosios naudos iš to, kad nustačius SATR bus panaikintos sumuojamosios ataskaitos. Tačiau tarpvalstybinės veiklos nevykdančios įmonės (didžioji labai mažų ir mažų įmonių dalis) patirtų išlaidų, susijusių su SATR nustatymu. Šias išlaidas iš dalies būtų galima sumažinti nacionaliniu lygmeniu pradėjus teikti papildomas paslaugas, pavyzdžiui, iš anksto pildant PVM deklaracijas. Tikimasi, kad nustačius bendrą PVM mokėtojo registraciją dar labiau sumažės poreikis daug kartų registruotis kitose valstybėse narėse ir kad taip bus padėta sumažinti tarpvalstybinį tiekimą bendrojoje rinkoje vykdančioms įmonėms tenkančią administracinę naštą ir jų patiriamas susijusias išlaidas.

Ateičiai tinkamo reglamentavimo platforma įtraukė iniciatyvą „PVM skaitmeniniame amžiuje“ į savo 2022 m. metinę darbo programą, pripažindama jos potencialą sumažinti administracinę naštą politikos srityje⁵⁴. Rengiant šį pasiūlymą atsižvelgta į šios ekspertų grupės 2022 m. gruodžio 5 d. nuomonę pagrindžiančius įrodymus.

- **Pagrindinės teisės**

Netaikoma

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Tikimasi, kad dėl pasiūlymo padidės valstybių narių PVM pajamos. Nustatyti veiklos tikslai – PVM surinkimo atotrūkis turėtų sumažėti iki 4 procentinių punktų, palyginti su 2019 m. lygiu, įskaitant bazinį lygį. Apskaičiuota bendra nauda 2023–2032 m., įskaitant papildomas PVM pajamas, sudarys 172–214 mlrd. EUR.

⁵³ 2022 m. Komisijos darbo programa, II priedas: REFIT iniciatyvų poskirsnis „Žmonėms tarnaujanti ekonomika“ (Nr. 20).

⁵⁴ [2022 annual work programme - fit for future platform en.pdf \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/economy_finance/2022-annual-work-programme-fit-for-future-platform-en.pdf)

5. KITI ELEMENTAI

- **Įgyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka**

PVM komitetas, t. y. Patariamasis pridėtinės vertės mokesčio komitetas, kurio veikloje dalyvauja visų valstybių narių atstovai ir kuriam pirmininkauja Mokesčių ir muitų sąjungos generalinio direktorato (TAXUD) pareigūnai, stebės, kaip įgyvendinama iniciatyva „PVM skaitmeniniame amžiuje“, ir aptars bei išaiškins galimus naujų teisės aktų aiškinimo valstybėse narėse klausimus.

Administracinio bendradarbiavimo nuolatinis komitetas (ABNK) nagrinės visus galimus valstybių narių administracinio bendradarbiavimo klausimus, kylančius dėl naujų nuostatų, įtrauktų į šį teisės aktų rinkinį. Jei reikalingi nauji teisės aktų pakeitimai, gali būti papildomai konsultuojamasi su Grupe dėl PVM ateities ir PVM ekspertų grupe.

Be to, Komisija ir valstybės narės stebės ir vertins, ar ši iniciatyva veikia tinkamai, ir, remdamosi prie šio pasiūlymo pridedamos poveikio vertinimo ataskaitos 4 skirsnyje nustatytais rodikliais, stebės ir vertins, koku mastu pasiekti jos tikslai.

- **Aiškinamieji dokumentai (direktyvoms)**

Reikia aiškinamųjų dokumentų dėl šio pasiūlymo perkėlimo į nacionalinę teisę.

- **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

Platformos: 28a, 46a straipsniai, 135 straipsnio 3 dalis, 136b, 172a, 242a, 306 straipsniai

Platformų ekonomikai priklausančiuose trumpalaikės būsto nuomos ir keleivių vežimo paslaugų sektoriuose bus taikomas tiekėju laikomo asmens režimas (28a straipsnis). Pagal šią priemonę, kai pagrindinis tiekėjas neapskaičiuoja PVM, nes, pavyzdžiui, jis yra fizinis asmuo arba naudojami specialia mažosioms įmonėms skirta schema, PVM už atitinkamą prekių tiekimą ar paslaugų teikimą apskaičiuoja ir už jį atsiskaito platforma. Taip bus užtikrintos vienodos sąlygos paslaugas teikiančioms platformoms ir kitiems tradiciniams tiekėjams, laikomiems apmokestinamaisiais asmenimis, kartu neužkraunant naštos per platformą veikiantiems pagrindiniams tiekėjams. Tiekėju laikomo asmens modelis yra supaprastinimo priemonė, kuria siekiama palengvinti PVM surinkimą tam tikrais atvejais. Paprastai taip yra tuo atveju, kai sandorio tarpininkas (t. y. platforma) turi geresnes galimybes užtikrinti už šį sandorį mokėtino PVM surinkimą nei pagrindinis tiekėjas. Taip yra dėl to, kad šiam pagrindiniam tiekėjui būtų pernelyg sudėtinga surinkti PVM (pvz., kai pagrindinis tiekėjas yra fizinis asmuo arba apmokestinamasis asmuo, kuris naudojami specialiomis mažosioms įmonėms skirtomis schemomis), arba dėl to, kad saugiau jį surinkti iš šio tarpininko (kai pagrindinis tiekėjas nėra įsisteigęs ES). Kiti su praktiniu priemonės taikymu susiję elementai aprašyti pridedamame pasiūlyme iš dalies pakeisti Įgyvendinimo reglamentą (ES) Nr. 282/2011.

Siekiant užkirsti kelią piktnaudžiavimui, patikslinta, kad sandoriui, kurio atžvilgiu platforma yra tiekėju laikomas asmuo, negali būti taikoma speciali kelionių agentūroms skirta schema (306 straipsnis).

Be to, pateikti šioje srityje galiojančių PVM teisės aktų patikslinimai. Visų pirma patikslinta, kad:

- platformos teikiama sąlygų sudarymo paslauga turėtų būti laikoma tarpininkavimo paslauga (46a straipsnis). Taip suteikiama galimybė sąlygų sudarymo paslaugai vienodai taikyti paslaugų teikimo vietos nustatymo taisykles;
- pagrindinio tiekėjo vykdomas tiekimas platformai neapmokestinamas PVM be teisės į atskaitą (136b straipsnis);
- kad trumpalaikės būsto nuomos paslaugų teikimas turi būti laikomas sektoriumi, pagal savo pobūdį panašiu į viešbučių sektorių, ir todėl negali būti atleistas nuo PVM (135 straipsnis). Taip užtikrinama, kad numanomam tiekimui iš platformos galutiniam vartotojui būtų taikoma tokia pati PVM tvarka, kokia yra taikoma tradicinių viešbučių paslaugų teikimui galutiniam vartotojui;
- kad platformos vykdomas tiekimas galutiniam vartotojui neturėtų daryti poveikio platformos teisei į atskaitą už jos veiklą (172a straipsnis);
- kad tiekimo, kuriam netaikomas tiekėju laikomo asmens modelis, atveju platforma privalės saugoti apskaitos registrus, susijusius tiek su įmonių tarpusavyje vykdomu tiekimu (B2B), tiek su įmonių vykdomu tiekimu vartotojams (B2C) (242a straipsnis). Pridedamais teisės aktais (pasiūlymu iš dalies pakeisti Reglamentą (ES) Nr. 904/2010) bus standartizuota, kaip ši informacija turi būti perduodama valstybėms narėms. Tiekimui, nepatenkančiam į tiekėju laikomo asmens modelio taikymo sritį, bus taikomos įprastos PVM apskaitos taisyklės.

Elektroninių sąskaitų faktūrų išrašymas bus bendra sąskaitų faktūrų išrašymo taisyklė: 217, 218 ir 232 straipsniai

Siekiant pritaikyti PVM direktyvą prie naujos skaitmeninės tikrovės, reikia pakeisti požiūrį į elektronines sąskaitas faktūras. Iki šiol PVM direktyvoje popierinėms ir elektroninėms sąskaitoms faktūroms taikomos vienodos sąlygos. 232 straipsnyje reikalaujama, kad elektroninės sąskaitos faktūros būtų išrašomos tik gavus gavėjo sutikimą. Šis reikalavimas trukdė valstybėms narėms įgyvendinti privalomą elektroninių sąskaitų faktūrų išrašymą, kuris galėtų būti naudojamas kaip pagrindas elektroninei ataskaitų teikimo sistemai. Dėl to taip pat sulėtėjo elektroninių sąskaitų faktūrų kūrimas, nes apmokestinamieji asmenys negalėjo pritaikyti savo sąskaitų faktūrų išrašymo sistemų tam, kad būtų įdiegtos visiškai elektroninės sąskaitos faktūros, nes jie turėdavo išrašyti popierines sąskaitas faktūras kaskart, kai gavėjas nepriimdavo elektroninių sąskaitų faktūrų.

Pasiūlymu ši padėtis keičiama, nes 218 straipsnyje nustatyta, kad elektroninių sąskaitų faktūrų išrašymo sistema bus standartinė sąskaitų faktūrų išrašymo sistema. Naudoti popierines sąskaitas faktūras bus galima tik tais atvejais, kai valstybės narės leidžia tai daryti. Šis leidimas negali būti suteikiamas tais atvejais, kuriems taikomos XI antraštinės dalies 6 skyriuje nustatytos ataskaitų teikimo prievolės, nes taip būtų užkirstas kelias automatiniam duomenų teikimui arba jo atveju kiltų sunkumų. Apmokestinamiesiems asmenims visada bus leidžiama išrašyti elektronines sąskaitas faktūras pagal Europos standartą. Šis standartas

priimtas Komisijos įgyvendinimo sprendimu (ES) 2017/1870⁵⁵ pagal Direktyvoje 2014/55/ES nustatytą prašymą. Tam, kad elektroninės sąskaitos faktūros būtų išrašytos ir perduotos gavėjui, neturėtų būti reikalaujama išankstinio valstybės narės mokesčių administratoriaus leidimo ar patikrinimo. Kelioms valstybėms narėms, kuriose įdiegtos atsiskaitymo naudojant elektronines sąskaitas faktūras sistemos, buvo suteikta speciali privalomo elektroninių sąskaitų faktūrų išrašymo taikymo priemonė. Šios sistemos tose valstybėse narėse gali būti taikomos tik iki 2028 m. sausio 1 d., taip užtikrinant konvergenciją su ES skaitmeninių ataskaitų teikimo sistema.

Siekiant užtikrinti, kad apmokestinamieji asmenys nepriklausytų nuo gavėjo leidimo išrašyti elektroninę sąskaitą faktūrą, 232 straipsnis išbraukiamas iš PVM direktyvos.

Be to, pakeista PVM direktyvoje pateikta elektroninės sąskaitos faktūros apibrėžtis, kad sąvoka būtų suderinta su apibrėžtimi, pateikta Direktyvoje 2014/55/ES dėl elektroninių sąskaitų faktūrų naudojimo viešuosiuose pirkimuose, kuria reglamentuojamas elektroninių sąskaitų faktūrų išrašymas vykdant B2G sandorius. Todėl PVM direktyvoje darant nuorodą į elektronines sąskaitas faktūras bus daroma nuoroda į struktūrizuotas elektronines sąskaitas faktūras.

Sąskaitų faktūrų už Bendrijos viduje tiekiamas prekes ir teikiamas paslaugas, kai taikomas atvirkštinis apmokestinimas, išrašymo terminas: 222 straipsnis

Neapmokestinamų prekių tiekimo Bendrijos viduje ir neįsisteigusiu apmokestinamųjų asmenų, kuriems taikomas atvirkštinis apmokestinimas, teikiamų paslaugų atveju PVM direktyvoje numatytas elektroninės sąskaitos faktūros išrašymo terminas, kuris galėtų būti iki 45 dienų nuo apmokestinimo momento.

Naujoji ataskaitų teikimo sistema sukurta remiantis tikralaikės informacijos principu. Atsižvelgiant į tai, kad ataskaitos teikiamos remiantis sąskaitos faktūros išrašymu, dėl tokio termino informacija apie tokį prekių tiekimą ar paslaugų teikimą pasieks mokesčių administratorių labai pavėluotai. Dėl šios priežasties 222 straipsnyje nustatytas šiais atvejais taikomas sąskaitų faktūrų išrašymo terminas, kuris yra dvi darbo dienos po apmokestinimo momento.

Galimybės išrašyti suvestines sąskaitas faktūras panaikinimas: 223 straipsnis

Naujos ataskaitų teikimo sistemos tikslas – beveik tikruoju laiku teikti informaciją apie sandorius mokesčių administratoriams ir skatinti naudoti elektronines sąskaitas faktūras. Galimybė išrašyti suvestines sąskaitas faktūras už kalendorinį mėnesį prieštarauja šiems tikslams. Dėl šios priežasties 223 straipsnis išbraukiamas, todėl nebus galimybės toliau išrašyti suvestines sąskaitas faktūras.

⁵⁵ 2017 m. spalio 16 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2017/1870 dėl nuorodos į Europos elektroninių sąskaitų faktūrų standartą ir sintaksių sąrašo paskelbimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2014/55/ES.

Sąskaitų faktūrų turinys: 226 straipsnis

Naujos ataskaitų teikimo sistemos tikslas – teikti reikiamą informaciją mokesčių administratoriams, kartu kuo labiau sumažinant apmokestinamiesiems asmenims tenkančią administracinę naštą. Siekiant pastarojo tikslo, naudojant ataskaitų teikimo sistemą bus pasinaudota galimybe išrašyti elektroninę sąskaitą faktūrą, kad būtų automatizuotas ataskaitų teikimo procesas. Tačiau tam, kad tai būtų įmanoma, būtina į sąskaitą faktūrą įtraukti visą informaciją, kurią mokesčių administratoriai reikalauja pateikti prievolės teikti ataskaitas vykdymo tikslais.

Dėl šios priežasties 226 straipsnis buvo pakeistas, siekiant užtikrinti, kad į sąskaitą faktūrą būtų įtraukti visi duomenys, kuriuos reikia pateikti. Prie sąskaitos faktūros turinio pridėjami šie duomenys: banko sąskaitos, į kurią bus įskaitytas mokėjimas pagal sąskaitą faktūrą, identifikatorius, sutartos kiekvieno su konkrečiu sandoriu susijusio mokėjimo datos ir suma, o sąskaitos faktūros, kuria iš dalies keičiama pirminė sąskaita faktūra, atveju – tos pirminės sąskaitos faktūros identifikaciniai duomenys.

Pasenusių straipsnių panaikinimas: 237 straipsnis

237 straipsnyje numatyta Komisijos prievolė pateikti Europos Parlamentui ir Tarybai sąskaitų faktūrų išrašymo taisyklių poveikio ataskaitą. Atsižvelgiant į tai, kad ši prievolė jau įvykdyta⁵⁶, nėra pagrindo palikti šį straipsnį PVM direktyvoje.

Sandoriams Bendrijos viduje taikoma skaitmeninių ataskaitų teikimo sistema: 262–271 straipsniai

Vienas iš šios iniciatyvos tikslų – pasenusias sumuojamąsias ataskaitas pakeisti Bendrijos vidaus sandoriams taikoma skaitmeninių ataskaitų teikimo reikalavimų sistema, kurią taikant informacija apie kiekvieną sandorį bus pateikiama greičiau ir ji bus kokybiškesnė. Ši informacija bus naudojama valstybių narių rizikos analizės sistemose, siekiant padėti joms kovoti su sukčiavimu PVM, susijusiu su Bendrijos vidaus prekyba, visų pirma su dingusio prekiautojo sukčiavimu Bendrijoje. Tuo tikslu XI antraštinės dalies 6 skyriuje, kuriame buvo minimos sumuojamosios ataskaitos, dabar nurodomi skaitmeninių ataskaitų teikimo reikalavimai, o jo naujame 1 skirsnyje – skaitmeninių ataskaitų teikimo reikalavimai, taikomi sandoriams Bendrijos viduje.

Sandoriams Bendrijos viduje skirti skaitmeninių ataskaitų teikimo reikalavimai bus taikomi tiems patiems sandoriams, kuriems buvo taikomos sumuojamosios ataskaitos (išskyrus prekes, pristatytas tiekti pagal pareikalavimą, 17a straipsnyje nustatytomis sąlygomis), kurios nebebus taikomos. Dėl šios priežasties 262 straipsnio antra pastraipa išbraukiama. Be to, prekių tiekimas ir paslaugų teikimas, kuriam pagal 194 straipsnį taikomas atvirkštinio apmokestinimo mechanizmas, taip pat bus įtrauktas į sumuojamąsias ataskaitas, taigi ir į skaitmeninių ataskaitų teikimo reikalavimus.

⁵⁶ Komisijos ataskaita Europos Parlamentui ir Tarybai dėl Direktyvoje 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos nustatytų sąskaitų faktūrų išrašymo taisyklių vertinimo (COM(2020) 47).

263 straipsnyje nustatytos pagrindinės naujos skaitmeninių ataskaitų teikimo sistemos ypatybės: informacija turi būti perduodama kiekvieno sandorio atveju, duomenų perdavimo terminas yra dvi darbo dienos po sąskaitos faktūros išrašymo arba po tos dienos, kai sąskaita faktūra turėjo būti išrašyta tuo atveju, kai apmokestinamasis asmuo neįvykdė savo prievolės išrašyti sąskaitą faktūrą, duomenys turi būti perduodami elektroniniu būdu, o tokio perdavimo priemonės suteiks valstybės narės. Galiausiai informaciją gali pateikti tiesiogiai apmokestinamasis asmuo arba trečioji šalis jo vardu.

Duomenys gali būti perduodami pagal Europos standartą. Valstybės narės gali numatyti, kad būtų perduodami kitu formatu išrašytų elektroninių sąskaitų faktūrų duomenys, jei jos taip pat leidžia naudoti Europos standartą. Bet kuriuo atveju valstybių narių leidžiamais duomenų formatais turės būti užtikrintas sąveikumas su Europos standartu.

Šia nuostata valstybėms narėms ir apmokestinamiesiems asmenims suteikiama galimybė lanksčiai perduoti duomenis naudojant skirtingus duomenų formatus. Tačiau ja numatytas bent vienas standartas, kurį priims visos valstybės narės, todėl įmonės galės teikti savo duomenis apie sandorius Bendrijos viduje pagal Europos standartą bet kurioje valstybėje narėje ir joms nereikės pritaikyti jų prie skirtingų ataskaitų teikimo sistemų.

264 straipsnio pirmoje pastraipoje nustatyta, kokią informaciją reikia pateikti apie kiekvieną sandorį. Iš esmės ši informacija yra tokia pati kaip ir informacija, kuri turėjo būti pateikiama sumuojamosiose ataskaitose, tačiau tai yra išsami informacija apie kiekvieną sandorį, o ne apibendrinta informacija pagal klientą. Vis dėlto, siekiant geriau nustatyti sukčiavimo atvejus, įtraukta naujų sričių. Šiuose naujuose laukeliuose pateikiama nuoroda į ankstesnę sąskaitą faktūrą tuo atveju, kai sąskaitos faktūras taisomos, banko sąskaitos, į kurią bus įskaitytas mokėjimas pagal sąskaitą faktūrą, identifikaciniai duomenys ir sutartos sandorio sumos mokėjimo datos. Siekiant užtikrinti visišką standartizavimą ir sąveikumą, Komisija priima įgyvendinimo taisyklės, kuriomis šiuo tikslu apibrėžiamas bendras elektroninis pranešimas.

266 straipsniu valstybėms narėms leidžiama prašyti papildomų duomenų apie sandorius Bendrijos viduje. Ši galimybė prieštarauja norimam šios srities suderinimui. Dėl šios priežasties šis straipsnis išbraukiamas iš PVM direktyvos, todėl apmokestinamieji asmenys visada pateiks tą pačią informaciją, kai vykdys sandorį Bendrijos viduje, nepriklausomai nuo to, kurioje valstybėje narėje sandoris vykdomas.

268 straipsniu valstybės narės įpareigojamos rinkti duomenis iš mokesčių mokėtojų, kurie jų teritorijoje vykdo prekių įsigijimą Bendrijos viduje arba jam prilygintus sandorius. Valstybės narės neprivalėjo rinkti šių duomenų pagal sumuojamąsias ataskaitas.

Siekiant sumuojamąsias ataskaitas pakeisti nauja skaitmeninių ataskaitų teikimo sistema, reikia iš dalies pakeisti tam tikrus PVM direktyvos straipsnius, kuriuose pateiktos nuorodos į sumuojamąsias ataskaitas, kad jos būtų pakeistos nuoroda į naują ataskaitų teikimo sistemą. Taip yra 42, 138a, 262, 265 ir 267 straipsnių atveju. Kiti straipsniai, kuriais buvo reglamentuojami sumuojamųjų ataskaitų aspektai ir kurie nebereikalingi taikant naują ataskaitų teikimo sistemą, buvo išbraukti. Taip yra 266, 269, 270 ir 271 straipsnių atveju.

Skaitmeninių ataskaitų teikimo sistema, taikoma vienos valstybės narės teritorijoje už atlygį tiekiamoms prekėms ir teikiamoms paslaugoms: 271a–273 straipsniai

Iniciatyva siekiama ne tik pakeisti sumuojamąsias ataskaitas nauja skaitmeninių ataskaitų teikimo sistema, taikoma sandoriams Bendrijos viduje, bet ir suderinti esamas bei būsimas ataskaitų teikimo sistemas, taikomas valstybės narės teritorijoje už atlygį tiekiamoms prekėms ir teikiamoms paslaugoms, kad būtų išvengta administracinės naštos, kuri dėl šios suskaidytos sistemos atsiranda apmokestinamiesiems asmenims, vykdančioms tarpvalstybinę veiklą. Šios sistemos bus suderintos su skaitmeninių ataskaitų teikimo sistema, skirta sandoriams Bendrijos viduje, taip supaprastinant reikalavimų laikymąsi mokesčių mokėtojams, kurie galės teikti bet kurioje valstybėje narėje tiek šalies vidaus sandorių, tiek sandorių Bendrijos viduje atveju reikalaujamus duomenis bendru formatu.

Šis suderinimas užtikrinamas taisyklėmis, įtrauktomis į naują XI antraštinės dalies 6 skyriaus 2 skirsnį.

Pagal 271a straipsnio pirmą dalį valstybėms narėms leidžiama įdiegti ataskaitų teikimo sistemą, taikomą jų teritorijoje apmokestinamųjų asmenų tarpusavyje tiekiamoms prekėms ir teikiamoms paslaugoms. 271a straipsnio antroje dalyje valstybėms narėms leidžiama įdiegti bet kurios kitos rūšies sandoriams taikomas ataskaitų teikimo sistemas. Ši antra dalis apima, pavyzdžiui, ataskaitų apie apmokestinamojo asmens privačiam asmeniui patiektas prekes ar suteiktas paslaugas teikimą.

Pažymėtina, kad 271a straipsnis yra valstybių narių pasirinkimo galimybė, o ne prievolė. Tačiau jei jos nusprendžia įdiegti ataskaitų teikimo sistemą pagal to straipsnio pirmą dalį, t. y. ataskaitų teikimo sistemą, taikomą jų teritorijoje vykdomiems apmokestinamųjų asmenų tarpusavyje sandoriams, tokia sistema turės atitikti 271b straipsnyje nustatytas savybes.

271b straipsnyje nurodytos ataskaitų teikimo sistemos savybės panašios į sandoriams Bendrijos viduje skirtos sistemos savybes: ataskaitos teikiamos pagal kiekvieną sandorį, duomenys perduodami praėjus dviem darbo dienoms po sąskaitos faktūros išrašymo arba po tos dienos, kurią turėjo būti išrašyta sąskaita faktūra tuo atveju, jei apmokestinamasis asmuo neįvykdė savo prievolės išrašyti sąskaitą faktūrą, informaciją apmokestinamasis asmuo gali perduoti tiesiogiai arba per paslaugų teikėją ir duomenys gali būti perduodami pagal Europos standartą. Valstybės narės gali suteikti apmokestinamiesiems asmenims papildomų priemonių duomenims perduoti. Taip pat siekiama suteikti pakankamai lankstumo valstybėms narėms ir apmokestinamiesiems asmenims, kad jie galėtų naudoti skirtingus duomenų perdavimo metodus, kartu numatant bent vieną standartą, kurį pripažintų visos valstybės narės, ir taip leisti įmonėms teikti savo duomenis pagal Europos standartą bet kurioje valstybėje narėje, nepritaikant jų prie skirtingų ataskaitų teikimo sistemų.

Reikės patikrinti, ar ataskaitų teikimo sistemos reforma pasiekti jos tikslai sumažinti PVM surinkimo atotrūkį ir apmokestinamųjų asmenų išlaidas, atsirandančias dėl tų sistemų susiskaidymo. Dėl šios priežasties 271c straipsnyje Komisijos prašoma iki 2033 m. kovo mėn. pateikti ataskaitą, kurioje būtų įvertinti šios reformos rezultatai, ir, jei reikia, pasiūlymą, kaip pašalinti trūkumus, ir pasiūlyti dar labiau suderinti nacionalines ataskaitų teikimo sistemas. Iki šio termino bus galima įvertinti ataskaitų teikimo sistemas, kai jos bus visiškai įdiegtos, atsižvelgiant į tai, kad visiškas prisitaikymas prie suderintų reikalavimų nebūtinai iki 2028 m.

Kad ataskaitų teikimo sistemos būtų suderintos, nepakanka, kad būsimos sistemos būtų įdiegtos atsižvelgiant į šioje iniciatyvoje nustatytas savybes. Valstybės narės, kurios jau yra

įdiegusios ataskaitų apie šiuos sandorius teikimo sistemas, turės jas pritaikyti prie suderintos ataskaitų teikimo sistemos savybių. Šiuo tikslu pagal iniciatyvą reikalaujama, kad šis pritaikymas būtų atliktas ne vėliau kaip iki 2028 m.

273 straipsniu valstybėms narėms ir toliau suteikiama laisvė įgyvendinti šias prievoles, kurias jos laiko būtinomis siekiant užtikrinti, kad PVM būtų tinkamai renkamas, ir užkirsti kelią sukčiavimui. Tačiau ši laisvė yra ribota, kiek tai susiję su prievolėmis teikti ataskaitas, kurios į jų taikymo sritį patenkančių sandorių atveju gali būti vykdomos tik pagal XI antraštinės dalies 6 skyriaus nuostatas.

Bendra registracija PVM tikslais ir galiojančių e. prekybos taisyklių bei maržos apmokestinimo schemos patobulinimai

Kaip nurodyta toliau, galiojantys PVM teisės aktai buvo iš dalies pakeisti ir patikslinti.

Pereinant prie apmokestinimo paskirties vietoje principo ir laikantis Tarybos direktyvos (ES) 2022/542, kuria iš dalies keičiamos direktyvų 2006/112/EB ir (ES) 2020/285 nuostatos dėl PVM tarifų⁵⁷, 4 straipsnio, 14 straipsnio 4 dalies 1 punkto a papunktis iš dalies keičiamas siekiant išplėsti Bendrijos vidaus nuotolinės prekybos prekėmis sąvokos apibrėžtį, kad ji apimtų naudotas prekes, meno kūrinius, kolekcionavimo objektus ir antikvarinius daiktus. Be to, 35 straipsnis išbraukiamas, tad toks tiekimas apmokestinamas paskirties vietoje pagal 33 straipsnio a punktą. Todėl deklaruojant šią nuotolinę prekybą leidžiama taikyti OSS supaprastinimo schemą, taip dar labiau sumažinant poreikį registruotis keliose valstybėse narėse.

Siekiant sumažinti PVM vengimo galimybes, naujame 39a straipsnyje nustatyta, kad meno kūrinių ir antikvarinių daiktų tiekimas jų nesiunčiant ar negabenant (arba tiekimas, kai prekių siuntimas ar gabenimas prasideda ir baigiasi toje pačioje valstybėje narėje) apmokestinamas ten, kur klientas yra įsisteigęs, turi nuolatinę gyvenamąją vietą arba paprastai gyvena.

Tiekėju laikomo asmens taisyklės taikymas išplečiamas 14a straipsnio pakeitimais. Visų pirma, kiek tai susiję su prekių tiekimu ES viduje, iš dalies keičiama 2 dalis, kad būtų išplėstas tiekėju laikomo asmens taisyklės taikymas. Išplėtus tiekėju laikomo asmens taisyklės taikymo sritį, ji dabar apims visą prekių tiekimą ES, kuriam vykdyti sąlygos sudaromos naudojantis elektronine sąsaja, neatsižvelgiant į tai, kur įsisteigęs pagrindinis tiekėjas ir koks pirkėjo statusas. Be to, įterpiama nauja 3 dalis, siekiant numatyti tiekėju laikomo asmens taisyklės taikymą tam tikram nuosavų prekių perdavimui, kuriam atlikti sąlygos sudaromos naudojantis elektronine sąsaja.

PVM direktyvos nuostatos, susijusios su prekių pristatymo tiekti pagal pareikalavimą procedūromis, iš dalies keičiamos, nustatant galutinę datą – 2024 m. gruodžio 31 d., po kurios negalima atlikti jokio naujų prekių, pristatytų tiekti pagal pareikalavimą, perdavimo pagal tas

⁵⁷ 2022 m. balandžio 5 d. Tarybos direktyva (ES) 2022/542, kuria iš dalies keičiamos direktyvų 2006/112/EB ir (ES) 2020/285 nuostatos dėl pridėtinės vertės mokesčio tarifų.

procedūras. 17a straipsnis, kuriuo reglamentuojamos prekių pristatymo tiekti pagal pareikalavimą procedūros, toliau iš dalies keičiamas, įterpiant naują dalį, kuria siekiama paaiškinti, kad šis straipsnis nebebus taikomas nuo 2025 m. gruodžio 31 d. Šie pakeitimai padaryti siekiant atsižvelgti į tai, kad dabartinių prekių pristatymo tiekti pagal pareikalavimą procedūrų nebereikės, nes nauja OSS supaprastinimo schema, taikoma nuosavų prekių perdavimui skirtai apmokestinimo schemai, yra išsami ir apima tarpvalstybinių prekių, kurioms šiuo metu taikomos prekių pristatymo tiekti pagal pareikalavimą procedūros, judėjimą.

59c straipsnyje nustatyta, kad taikoma kalendorinė 10 000 EUR riba, kurios neviršijus tarpvalstybinis telekomunikacijų, transliavimo ir elektroninių (TTE) paslaugų teikimas ir Bendrijos vidaus nuotolinė prekyba prekėmis, kurias tiekia ES, bet tik vienoje valstybėje įsisteigęs tiekėjas, gali būti toliau apmokestinami PVM valstybėje narėje, kurioje tas TTE paslaugas teikiantis apmokestinamasis asmuo yra įsisteigęs arba kurioje tos prekės yra tuo metu, kai prasideda jų siuntimas ar gabenimas. Dabar patikslinama, kad be tarpvalstybinio TTE paslaugų teikimo, ta riba apima tik Bendrijos vidaus nuotolinę prekybą prekėmis, tiekiamomis iš valstybės narės, kurioje apmokestinamasis asmuo įsisteigęs.

66 straipsnio pakeitimas padeda aiškiau apibrėžti prekių tiekimo ar paslaugų teikimo pagal Sąjungoje neįsisteigusiems apmokestinamiesiems asmenims ir Sąjungoje įsisteigusiems apmokestinamiesiems asmenims skirtas supaprastinimo schemas apmokestinimo momentą.

Naujoje 143 straipsnio 1a dalyje numatyta, kad turi būti priimtas įgyvendinimo aktas, kad būtų nustatytos priemonės, kuriomis siekiama užkirsti kelią tam tikrų formų mokesčių slėpimui ar vengimui, geriau užtikrinant, kad IOSS nurodytas tiekėjo arba jo vardu veikiančio tarpininko PVM mokėtojo kodas, kurio reikia 143 straipsnio 1 dalies ca punkte numatytam atleidimui nuo mokesčio taikyti, būtų tinkamai naudojamas ir tikrinamas.

Siekiant dar labiau sumažinti poreikį registruotis valstybėje narėje, kurioje apmokestinamas B2B tiekimas šalies viduje, pakeitus 194 straipsnį valstybės narės privalės sutikti su atvirkštinio apmokestinimo mechanizmu taikymu, kai tiekėjas, kuris nėra įsisteigęs PVM tikslais valstybėje narėje, kurioje turi būti sumokėtas PVM, tiekia prekes asmeniui, kuris yra įregistruotas PVM mokėtoju toje valstybėje narėje. Šia reforma bus užtikrinta, kad tokiais aplinkybėmis tiekėjas, kuris joje nėra identifikuotas, neturėtų registruotis toje valstybėje narėje. Be to, pagal pakeitimą privalomas atvirkštinio apmokestinimo mechanizmo taikymas negalioja prekių, kurioms taikoma maržos apmokestinimo schema, tiekimui. Siekiant užtikrinti tinkamą prekių stebėseną, šios rūšies tiekimas dabar turi būti paminėtas 262 straipsnyje nurodytoje sumuojamojoje ataskaitoje.

Kadangi nauja OSS supaprastinimo schema, skirta nuosavų prekių perdavimui skirtai apmokestinimo schemai, taikoma tarpvalstybiniam prekių, kurioms šiuo metu taikomos prekių pristatymo tiekti pagal pareikalavimą procedūros, judėjimui, 243 straipsnio 3 dalies ir 262 straipsnio 2 dalies pakeitimais, kurie įsigalioja 2026 m. sausio 1 d., panaikinamos PVM direktyvos nuostatos, susijusios su prekių pristatymo tiekti pagal pareikalavimą procedūromis, nes jų nebereikia. Kaip jau minėta, numatytas 12 mėnesių laikotarpis, kad būtų galima užbaigti vykdyti 2024 m. gruodžio 31 d. arba anksčiau pradėtas prekių pristatymo tiekti pagal pareikalavimą procedūras.

359 straipsnio pakeitimu išplečiama Sąjungoje neįsisteigusiams apmokestinamiesiems asmenims skirtos schemos taikymo sritis, įtraukiant į ją ne ES verslo subjektų teikiamas paslaugas visiems neapmokestinamiesiems asmenims, net jei jie neturi nuolatinės gyvenamosios vietos ir paprastai negyvena valstybėje narėje.

365 straipsnio pakeitimu aiškiau apibrėžiamas laikas, iki kada gali būti iš dalies keičiamos atitinkamos PVM deklaracijos pagal Sąjungoje neįsisteigusiams apmokestinamiesiems asmenims skirtą schemą. Dabar pakeitimai gali būti daromi toje pačioje deklaracijoje, jei šie pakeitimai daromi iki to laiko, kai reikėjo pateikti deklaraciją.

Sąjungoje įsisteigusiams apmokestinamiesiems asmenims skirtos schemos taikymo tikslais naujose 369a straipsnio dalyse išplečiama vartojimo valstybės narės sąvokos apibrėžtis, kad ji apimtų prekių tiekimą pagal 36 straipsnį (instaliuojamų ar surenkamų prekių tiekimas), 37 straipsnį (prekių tiekimas laivuose, orlaiviuose arba traukiniuose) ir 39 straipsnį (dujų, elektros energijos, šildymo ir vėsinimo energijos tiekimas) ir prekių tiekimą šalies viduje.

369b straipsnyje nustatyta, kad pirmiau minėtų rūšių tiekimui Sąjungoje įsisteigusiams apmokestinamiesiems asmenims skirta schema taip pat gali būti taikoma, jei šios prekės tiekiamos neapmokestinamiesiems asmenims (arba apmokestinamiesiems asmenims ar neapmokestinamiesiems juridiniams asmenims, kurių vykdomas prekių įsigijimas Bendrijos viduje pagal Direktyvos 2006/112/EB 3 straipsnio 1 dalį nėra PVM objektas). Be to, schema taip pat gali būti taikoma šalies viduje vykdomam prekių, kurioms taikoma maržos apmokestinimo schema, tiekimui bet kuriam kitam apmokestinamajam asmeniui, kuriam prekes pagal maržos apmokestinimo schemą tiekia apmokestinamieji prekybininkai.

369g straipsnio 1 dalies pakeitimu ir naujomis dalimis iš dalies keičiamas pagal Sąjungoje įsisteigusiams apmokestinamiesiems asmenims skirtą schemą teikiamos deklaracijos turinys, kad būtų galima įtraukti pirmiau minėtas paslaugas.

369g straipsnio 2 dalies pakeitimu ir nauja 2a dalimi patikslinama pagal Sąjungoje įsisteigusiams apmokestinamiesiems asmenims skirtą schemą teikiamoje deklaracijoje pateiktina informacija, susijusi su pirmiau minėtų prekių tiekimu, ir nurodoma, kad Sąjungoje įsisteigusiams apmokestinamiesiems asmenims skirta schema taikoma prekių tiekimui, kuriam taikomas nulinis tarifas ir kuris kitu atveju neapmokestinamas, todėl informacija apie jį taip pat turi būti pateikta.

369g straipsnio 3 dalies pakeitimu nurodoma, kad į deklaraciją, teikiamą pagal Sąjungoje įsisteigusiams apmokestinamiesiems asmenims skirtą schemą, įtraukiamos nulinio tarifo ir kitu atveju neapmokestinamos paslaugos, kurioms taikoma speciali schema.

369g straipsnio 4 dalies pakeitimu patikslinama, kad pagal Sąjungoje įsisteigusiams apmokestinamiesiems asmenims skirtą schemą teikiamų PVM deklaracijų pakeitimai pasibaigus laikui, iki kurio deklaracija turėjo būti pateikta, turi būti daromi paskesnėje deklaracijoje.

369j straipsnio pakeitimu nustatyta, kad pagal Sąjungoje įsisteigusiams apmokestinamiesiems asmenims skirtą schemą teikiamoje PVM deklaracijoje atskaita neįmanoma ir kad PVM turi būti gražinamas pagal atitinkamą gražinimo sistemą.

Naujoje 369m straipsnio dalyje nustatyta, kad IOSS privaloma taikyti elektroninėms sąsajoms, kurios, veikdamos kaip tiekėju laikomas asmuo, sudaro sąlygas vykdyti tam tikrą nuotolinę prekybą importuojamomis prekėmis.

369p straipsnis iš dalies keičiamas siekiant nustatyti, kad prieš pradėdamas naudotis specialia importo schema (IOSS), apmokestinamasis asmuo arba jo vardu paskirtas tarpininkas turi nurodyti registravimosi valstybei narei, kad nuotolinės prekybos į ES importuojamomis prekėmis atveju apmokestinamasis asmuo yra tiekėju laikomas asmuo.

369r straipsnio pakeitimu ir naujomis dalimis nustatyta, kad jei apmokestinamasis asmuo nesilaiko IOSS taisyklių, jis bus pašalintas iš schemos, nebent minėtas apmokestinamasis asmuo būtų įpareigotas naudotis šia schema kaip tiekėju laikomas asmuo. Jei toks tiekėju laikomas asmuo nuolat nesilaiko su šia specialia schema susijusių taisyklių, jam bus taikomos kitos sankcijos, o ne pašalinimas iš schemos.

369t straipsnio 2 dalies pakeitimu aiškiau nurodomas laikas, iki kada galima iš dalies pakeisti pagal IOSS schemą teikiamas atitinkamas PVM deklaracijas. Jei pakeitimai turi būti padaryti pasibaigus laikui, iki kurio turėjo būti pateikta deklaracija, jie turi būti daromi paskesnėje deklaracijoje.

369w straipsnio pakeitimu nustatoma, kad pagal specialią schemą PVM neatskaitomas, o grąžinamas pagal atitinkamą grąžinimo sistemą.

Naujuose 369xa–369xk straipsniuose numatyta taikyti naują schemą, specialiai skirtą tam, kad būtų paprasčiau laikytis su tam tikru nuosavų prekių perdavimu susijusių atskaitomybės PVM srityje prievolių.

369xa straipsnyje pateikiamos apibrėžtys, taikomos naujai nuosavų prekių perdavimui skirtai apmokestinimo schemai. Speciali schema netaikoma ilgalaikiam turtui arba prekėms, dėl kurių valstybėje narėje, kurioje vyksta įsigijimas Bendrijos viduje, nesuteikiama teisė į visišką atskaitą.

369xb straipsnyje apibrėžiama schemos taikymo sritis. Kiekvienas apmokestinamasis asmuo, vykdamas nuosavų prekių perdavimą, kaip apibrėžta 369xa straipsnyje, gali užsiregistruoti naudotis šia specialia schema; tokiu atveju speciali schema bus taikoma visiems atitinkamiems jo vykdomiems perdavimo sandoriams.

369xc straipsnyje reikalaujama, kad schema besinaudojantys asmenys elektroninėmis priemonėmis informuotų savo registravimosi valstybę narę apie savo apmokestinamosios veiklos, kuriai taikoma ši speciali schema, pradžią, nutraukimą arba atitinkamus pakeitimus.

369xd straipsnyje nustatyta, kad šia specialia schema besinaudojantis apmokestinamasis asmuo perdavimo, kuriam taikoma ta schema, tikslais registruojamas tik vienoje registravimosi valstybėje narėje. Identifikavimo specialioje nuosavų prekių perdavimui skirtoje apmokestinimo schemoje tikslais registravimosi valstybė narė naudoja atskirą PVM mokėtojo kodą, jau suteiktą apmokestinamajam asmeniui jo prievolėms pagal vidaus sistemą vykdyti.

369xe straipsnyje numatytos aplinkybės, kuriomis nuosavų prekių perdavimui skirta apmokestinimo schema besinaudojantys asmenys iš tos schemos pašalinami, įskaitant, be kita ko, atvejus, kai jie nuolat nesilaiko schemos taisyklių arba nutraukia savo atitinkamą veiklą.

369xf straipsnyje nustatyta, kad PVM deklaracijos teikiamos kiekvieną mėnesį elektroninėmis priemonėmis, net jei atitinkama veikla nebuvo vykdoma.

369xg straipsnyje nurodoma informacija, kuri turi būti pateikta mėnesinėje PVM deklaracijoje, ir nustatyta, kad šių deklaracijų pakeitimai pasibaigus laikui, iki kurio deklaracija turėjo būti pateikta, turi būti daromi paskesnėje deklaracijoje.

369xh straipsnyje išdėstyti reikalavimai, susiję su PVM deklaracijoje naudotina valiuta.

369xi straipsnyje nustatyta, kad nuosavų prekių perdavimo pagal šią schemą atveju įsigijimas Bendrijos viduje neapmokestinamas valstybėje narėje, į kurią prekės siunčiamos ar gabenamos.

369xj straipsnyje nustatyta, kad atskaita minėtoje PVM deklaracijoje neįmanoma, tačiau PVM turi būti grąžinamas pagal atitinkamą grąžinimo sistemą arba atskaitomas kaip sąnaudos valstybės narės nacionalinėje PVM deklaracijoje tais atvejais, kai apmokestinamasis asmuo jau yra įregistruotas PVM mokėtoju valstybėje narėje dėl veiklos, kuriai netaikoma speciali schema.

369xk straipsnyje nustatytos apskaitos registų saugojimo prievolės, taikomos specialia nuosavų prekių perdavimui skirta apmokestinimo schema besinaudojantiems apmokestinamiesiems asmenims.

Pasiūlymas

TARYBOS DIREKTYVA**kuria dėl prie skaitmeninio amžiaus pritaikytų PVM taisyklių iš dalies keičiama
Direktyva 2006/112/EB**

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 113 straipsnį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

perdavus įstatymo galią turinčio teisės akto projektą nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę¹,

atsižvelgdama į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę²,

laikydamosi specialiosios teisėkūros procedūros,

kadangi:

- (1) skaitmeninės ekonomikos atsiradimas padarė didelį poveikį Sąjungos PVM sistemos veikimui, nes ji nėra pritaikyta naujiems skaitmeninio verslo modeliams ir nesudaro sąlygų visapusiškai panaudoti skaitmenizacijos teikiamų duomenų. Kad būtų atsižvelgta į šiuos pokyčius, turėtų būti iš dalies pakeista Tarybos direktyva 2006/112/EB³;
- (2) PVM ataskaitų teikimo prievolės turėtų būti pritaikytos taip, kad padėtų spręsti platformų ekonomikos problemas ir sumažinti daugkartinės registracijos PVM mokėtoju Sąjungoje poreikį;
- (3) apskaičiuota, kad 2020 m. Sąjungoje negautos pajamos iš PVM, vadinamos PVM surinkimo atotrūkiu, sudarė 93 mlrd. EUR⁴, o didelę šios sumos dalį sudaro negautos pajamos dėl sukčiavimo, visų pirma dingusio prekiautojo sukčiavimo Bendrijos viduje⁵, sudarančios apytikriai 40–60 mlrd. EUR⁶; Konferencijos dėl Europos ateities

¹ OL C , , p. .

² OL C , , p. .

³ 2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyva 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos (OL L 347, 2006 12 11, p. 1).

⁴ PVM surinkimo atotrūkis yra bendras pagal PVM teisės aktus ir pagalbinius teisės aktus numatomų PVM pajamų ir faktiškai surinktos sumos skirtumas:
https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/vat/vat-gap_en.

⁵ Europolas: <https://www.europol.europa.eu/crime-areas-and-statistics/crime-areas/economic-crime/missing-trader-intra-community-fraud>.

⁶ Europos Audito Rūmai:
https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR15_24/SR_VAT_FRAUD_LT.pdf.

galutinėje ataskaitoje piliečiai ragina suderinti ir koordinuoti mokesčių politiką ES valstybėse narėse, kad būtų užkirstas kelias mokesčių slėpimui ir vengimui, skatinti ES valstybes nares bendradarbiauti siekiant užtikrinti, kad visos ES įmonės mokėtų teisingą mokesčių dalį. Inicijatyva „PVM skaitmeniniame amžiuje“ dera su šiais tikslais.

- (4) siekiant pagerinti tarpvalstybiniam sandoriams taikomų mokesčių surinkimą ir panaikinti esamą susiskaidymą, atsirandantį dėl to, kad valstybės narės diegia skirtingas ataskaitų teikimo sistemas, turėtų būti nustatytos Sąjungos skaitmeninių ataskaitų teikimo reikalavimų taisyklės. Pagal tokias taisykles mokesčių administratoriams turėtų būti teikiama informacija apie kiekvieną sandorį, kad būtų galima sutikrinti duomenis, padidinti mokesčių administratorių kontrolės pajėgumus ir užtikrinti atgrasomąjį poveikį reikalavimų nesilaikymui, kartu sumažinant skirtingose valstybėse narėse veiklą vykdančių įmonių patiriamas reikalavimų laikymosi išlaidas ir pašalinant kliūtis vidaus rinkoje;
- (5) kad tiek apmokestinamiesiems asmenims, tiek mokesčių administratoriams būtų lengviau automatizuoti ataskaitų teikimo procesą, sandoriai, apie kuriuos turi būti pranešama mokesčių administratoriams, turėtų būti dokumentuojami elektroniniu būdu. Elektroninių sąskaitų faktūrų naudojimas turėtų tapti standartine sąskaitų faktūrų išrašymo sistema. Nepaisant to, valstybėms narėms turėtų būti leidžiama taikyti kitas priemones tiekimui šalies viduje. Tam, kad tiekėjas išrašytų elektronines sąskaitas faktūras ir jas perduotų klientui, neturėtų būti reikalaujama išankstinio mokesčių administratoriaus leidimo ar patikrinimo;
- (6) siekiant užtikrinti standartizaciją PVM ataskaitų teikimo srityje, elektroninės sąskaitos faktūros apibrėžtis turėtų būti suderinta su Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2014/55/ES⁷ vartojamos sąvokos apibrėžtimi;
- (7) kad PVM ataskaitų teikimo sistema būtų veiksmingai taikoma, būtina, kad informacija mokesčių administratorius pasiektų nedelsiant. Todėl tarpvalstybinių sandorių atveju taikomas sąskaitos faktūros išrašymo terminas turėtų būti dvi darbo dienos po apmokestinimo momento;
- (8) elektroninė sąskaita faktūra turėtų palengvinti automatinę kontrolės tikslais reikalingų duomenų perdavimą mokesčių administratoriui. Todėl elektroninėje sąskaitoje faktūroje turėtų būti nurodyti visi duomenys, kurie vėliau turi būti perduoti mokesčių administratoriui;
- (9) įdiegti elektroninės sąskaitos faktūros kaip standartinio sandorių dokumentavimo PVM tikslais metodo nebūtų įmanoma, jei elektroninės sąskaitos faktūros naudojimas ir toliau priklausytų nuo gavėjo sutikimo. Todėl išrašant elektronines sąskaitas faktūras tokio sutikimo nebeturėtų reikėti;
- (10) Komisija įvykdė savo prievolę pateikti Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą dėl sąskaitų faktūrų išrašymo taisyklių, taikomų nuo 2013 m. sausio 1 d., poveikio ir visų

⁷ 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/55/ES dėl elektroninių sąskaitų faktūrų naudojimo viešuosiuose pirkimuose (OL L 133, 2014 5 6, p. 1).

pirma dėl to, kokių mastu jos veiksmingai padėjo sumažinti įmonėms tenkančią administracinę naštą, kaip reikalaujama Direktyvos 2006/112/EB 237 straipsnyje. Kadangi ši prievolė jau įvykdyta, ji turėtų būti išbrauktas iš tos direktyvos;

- (11) prievolė teikti sumuojamąsias ataskaitas vykdant ataskaitų apie sandorius Bendrijos viduje teikimo prievolės turėtų būti panaikinta, nes į sandoriams Bendrijos viduje taikomų skaitmeninių ataskaitų teikimo reikalavimų taikymo sritį įtraukti tie patys sandoriai, bet reikalaujama, kad informacija būtų pateikiama greičiau ir ji būtų išsamesnė. Skaitmeninių ataskaitų teikimo reikalavimai taikomi tiems patiems sandoriams, kuriems yra taikomos sumuojamosios ataskaitos, išskyrus sandorius, vykdomus pagal prekių pristatymo tiekti pagal pareikalavimą procedūras, kaip nurodyta Direktyvos 2006/112/EB 17a straipsnyje, apie kuriuos turėtų būti pranešama naudojant vieno langelio principu grindžiamos sistemos deklaraciją;
- (12) kad apmokestinamiesiems asmenims būtų lengviau perduoti sąskaitų faktūrų duomenis, valstybės narės turėtų leisti apmokestinamiesiems asmenims naudotis tokiam perdavimui atlikti reikiamomis priemonėmis, kurias naudojant duomenis galėtų siųsti tiesiogiai apmokestinamasis asmuo arba to apmokestinamojo asmens vardu trečioji šalis;
- (13) nors informacija, kuri turi būti perduodama pagal sandoriams Bendrijos viduje taikomus skaitmeninių ataskaitų teikimo reikalavimus, turėtų būti panaši į informaciją, kuri buvo perduodama naudojant sumuojamąsias ataskaitas, būtina reikalauti, kad apmokestinamieji asmenys pateiktų papildomus duomenis, įskaitant banko duomenis ir mokėjimo sumas, kad mokesčių administratoriai galėtų vykdyti ne tik prekių, bet ir finansinių srautų stebėseną;
- (14) reikėtų vengti užkrauti nereikalingą administracinę naštą skirtingose valstybėse narėse veiklą vykdančioms apmokestinamiesiems asmenims. Todėl tokiems apmokestinamiesiems asmenims turėtų būti suteikta galimybė pateikti reikalaujamą informaciją savo mokesčių administratoriams pagal Komisijos įgyvendinimo sprendime (ES) 2017/1870⁸ nustatytą Europos standartą, atitinkantį Direktyvos 2014/55/ES 3 straipsnio 1 dalyje nustatytą prašymą sukurti elektroninės sąskaitos faktūros pagrindinių elementų semantinio duomenų modelio Europos standartą. Valstybėms narėms turėtų būti leidžiama numatyti papildomus ataskaitų teikimo metodus, kurių galėtų būti lengviau laikytis tam tikriems apmokestinamiesiems asmenims;
- (15) siekiant užtikrinti būtiną suderinimą ataskaitų apie sandorius Bendrijos viduje teikimo srityje, teiktina informacija turėtų būti vienoda visose valstybėse narėse, nesuteikiant valstybėms narėms galimybės prašyti papildomų duomenų;
- (16) kovojant su sukčiavimu PVM, susijusiu su sandoriais Bendrijos viduje, svarbu palyginti tiekėjo deklaruotus duomenis su kliento deklaruotais duomenimis. Tuo tikslu turėtų būti reikalaujama, kad prekes įsigyjantis asmuo ir paslaugų gavėjas pateiktų savo sandorių Bendrijos viduje duomenis;

⁸ 2017 m. spalio 16 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2017/1870 dėl nuorodos į Europos elektroninių sąskaitų faktūrų standartą ir jo sintaksių sąrašą paskelbimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2014/55/ES (OL L 266, 2017 10 17, p. 19).

- (17) kelios valstybės narės savo teritorijose sudaromiems sandoriams nustatė skirtingus ataskaitų teikimo reikalavimus, todėl skirtingose valstybėse narėse veiklą vykdančioms apmokestinamiesiems asmenims tenka didelė administracinė našta, nes jie turi pritaikyti savo apskaitos sistemas, kad atitiktų tuos reikalavimus. Siekiant išvengti dėl tokio skirtumo atsirandančių išlaidų, valstybėse narėse įdiegtos sistemos, pagal kurias teikiamos ataskaitos apie jų teritorijoje apmokestinamųjų asmenų tarpusavyje vykdomą prekių tiekimą ir paslaugų teikimą už atlygį, turėtų atitikti tas pačias savybes, kurias turi sandoriams Bendrijos viduje taikoma sistema. Valstybės narės turėtų numatyti elektronines informacijos perdavimo priemones ir, kaip yra sandorių Bendrijos viduje atveju, apmokestinamasis asmuo turėtų galėti pateikti duomenis pagal Įgyvendinimo sprendime (ES) 2017/1870 nustatytą Europos standartą, net jei atitinkama valstybė narė galėtų numatyti papildomas duomenų perdavimo priemones. Turėtų būti leidžiama, kad duomenis siųstų tiesiogiai apmokestinamasis asmuo arba to asmens vardu trečioji šalis;
- (18) valstybės narės neturėtų būti įpareigosos taikyti skaitmeninių ataskaitų teikimo reikalavimą jų teritorijoje apmokestinamųjų asmenų tarpusavyje vykdomam prekių tiekimui ir paslaugų teikimui už atlygį. Vis dėlto, jei jos ketina taikyti tokį reikalavimą ateityje, jos turėtų jį suderinti su skaitmeninių ataskaitų teikimo reikalavimais, taikomais sandoriams Bendrijos viduje. Valstybės narės, kurios jau yra įdiegusios pranešimų apie šiuos sandorius teikimo sistemą, turėtų pritaikyti tokias sistemas, siekdamos užtikrinti, kad duomenys būtų teikiami laikantis skaitmeninių ataskaitų teikimo reikalavimų, taikomų sandoriams Bendrijos viduje;
- (19) siekdama įvertinti skaitmeninių ataskaitų teikimo reikalavimų veiksmingumą, Komisija turėtų parengti vertinimo ataskaitą, kurioje būtų įvertintas skaitmeninių ataskaitų teikimo reikalavimų poveikis PVM surinkimo atotrūkio mažinimui ir apmokestinamųjų asmenų bei mokesčių administratorių patiriamoms įgyvendinimo ir reikalavimų laikymosi išlaidoms, kad būtų galima patikrinti, ar taikant sistemą yra pasiekti jos tikslai arba ar ją reikia toliau koreguoti;
- (20) valstybėms narėms turėtų būti suteikta galimybė toliau taikyti kitas priemones, kuriomis užtikrinamas tinkamas PVM surinkimas ir užkertamas kelias sukčiavimui mokesčiais. Tačiau jos neturėtų galėti nustatyti papildomų prievolių teikti ataskaitas sandoriams, kuriems taikomi skaitmeninių ataskaitų teikimo reikalavimai;
- (21) platformų ekonomika sukėlė tam tikrų sunkumų, su kuriais susiduriama taikant PVM taisykles, visų pirma nustatant paslaugų teikėjo apmokestinamąjį statusą ir vienodas sąlygas mažosioms ir vidutinėms įmonėms (MVI) ir kitoms įmonėms;
- (22) platformų ekonomika lėmė nepagrįstą paslaugų, teikiamų per interneto platformas, kurioms netaikomas apmokestinimas PVM, ir paslaugų, teikiamų tradicinėje ekonomikoje, kurioms taikomas PVM, tarpusavyje konkurencijos iškraipymą. Šis iškraipymas buvo didžiausias dviejuose didžiausiuose platformų ekonomikos sektoriuose, kuriuose vykdoma e. prekyba, t. y. trumpalaikės būsto nuomos paslaugų sektoriuje ir keleivių vežimo paslaugų sektoriuje;
- (23) todėl būtina nustatyti taisykles, kuriomis būtų šalinami konkurencijos iškraipymai trumpalaikės būsto nuomos ir keleivių vežimo paslaugų sektoriuose, pakeičiant platformų vaidmenį renkant PVM (joms tampant tiekėju laikomu asmeniu). Pagal šį modelį turėtų būti reikalaujama, kad platformos nustatytų PVM, kai PVM yra mokėtinas, tačiau pagrindinis tiekėjas jo nenustato, nes, pavyzdžiui, jis yra fizinis asmuo arba apmokestinamasis asmuo, besinaudojantis specialia mažosioms įmonėms skirta schema;

- (24) valstybės narės skirtingai aiškina platformų teikiamos sąlygų sudarymo paslaugos teikimo neapmokestinamiesiems asmenims vietą. Todėl šią taisyklę būtina patikslinti;
- (25) kai kurios valstybės narės remiasi Direktyvos 2006/112/EB 135 straipsnio 2 dalimi ir taiko atleidimą nuo PVM mokesčio trumpalaikės būsto nuomos paslaugoms, o kitos jo netaiko. Siekiant užtikrinti vienodas sąlygas ir nuoseklumą, kartu toliau sprendžiant konkurencijos iškreipimo apgyvendinimo sektoriuje problemą, reikėtų patikslinti, kad šis atleidimas nuo mokesčio netaikomas trumpalaikės būsto nuomos paslaugoms. Kriterijai, pagal kuriuos identifikuojamos trumpalaikės būsto nuomos paslaugos, laikomos atliekančiomis panašią į viešbučių sektorius funkciją, turi būti taikomi tik šios direktyvos tikslais ir nedaro poveikio kituose Sąjungos teisės aktuose vartojamoms apibrėžtims. Todėl šia direktyva nesukuriama ES trumpalaikės būsto nuomos paslaugų apibrėžtis;
- (26) siekiant išvengti, kad platformos, atliekančios tiekėju laikomo asmens funkciją, būtų atsitiktinai įtrauktos į specialią kelionių agentūroms skirtą schemą, arba atvirkščiai, ta speciali schema neturėtų būti taikoma sandoriams, kurių atžvilgiu platforma yra paslaugų teikėju laikomas asmuo;
- (27) šiuo pasiūlymu nedaromas poveikis taisyklėms, nustatytoms kituose Sąjungos teisės aktuose, visų pirma 2022 m. spalio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2022/2065 dėl bendrosios skaitmeninių paslaugų rinkos, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2000/31/EB (Skaitmeninių paslaugų aktas)⁹, kuriuo reglamentuojami kiti interneto platformų paslaugų teikimo aspektai, pavyzdžiui, prievolės, taikomos interneto platformų, leidžiančių vartotojams sudaryti nuotolinės prekybos sutartis su prekyautojais, teikėjams;
- (28) Tarybos direktyvomis (ES) 2017/2455¹⁰ ir 2019/1995¹¹ buvo iš dalies pakeistos Direktyvos 2006/112/EB nuostatos, susijusios su PVM taisyklėmis, kuriomis reglamentuojamas vartotojų atžvilgiu verslo vykdomos tarpvalstybinės e. prekybos veiklos apmokestinimas Sąjungoje. Tos direktyvos, kuriomis nustatyti daliniai pakeitimai, padėjo sumažinti konkurencijos iškreipimus, pagerinti administracinę bendradarbiavimą ir įdiegti keletą supaprastinimų. Nors tomis direktyvomis nustatyti daliniai pakeitimai, taikomi nuo 2021 m. liepos 1 d., iš esmės buvo sėkmingi, vis dėlto nustatyta, kad reikia tam tikrų patobulinimų;
- (29) todėl kai kurias galiojančias taisykles reikėtų patikslinti. Tai taikytina, be kita ko, Direktyvos 2006/112/EB 59c straipsnyje nustatytai taisyklei, pagal kurią apskaičiuojama kalendorinė 10 000 EUR riba, kurios neviršijus tarpvalstybinis

⁹ 2022 m. spalio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2022/2065 dėl bendrosios skaitmeninių paslaugų rinkos, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2000/31/EB (Skaitmeninių paslaugų aktas) (OL L 277, 2022 10 27, p. 1–102).

¹⁰ 2017 m. gruodžio 5 d. Tarybos direktyva (ES) 2017/2455, kuria iš dalies keičiamos Direktyvos 2006/112/EB ir Direktyvos 2009/132/EB nuostatos, susijusios su tam tikromis pridėtinės vertės mokesčio prievolėmis, taikomomis paslaugų teikimui ir nuotolinei prekybai prekėmis (OL L 348, 2017 12 29, p. 7).

¹¹ 2019 m. lapkričio 21 d. Tarybos direktyva (ES) 2019/1995, kuria iš dalies keičiamos Direktyvos 2006/112/EB nuostatos, susijusios su nuotoline prekyba prekėmis ir tam tikromis šalies viduje tiekiamomis prekėmis.

telekomunikacijų, transliavimo ir elektroninių (TTE) paslaugų teikimas ir Bendrijos vidaus nuotolinė prekyba prekėmis, kurias tiekia ES, bet tik vienoje valstybėje įsisteigęs tiekėjas, gali būti toliau apmokestinami PVM valstybėje narėje, kurioje tas TTE paslaugas teikiantis apmokestinamasis asmuo yra įsisteigęs arba kurioje tos prekės yra tuo metu, kai prasideda jų siuntimas ar gabenimas. Direktyvos 2006/112/EB 59c straipsnis turėtų būti iš dalies pakeistas, siekiant užtikrinti, kad apskaičiuojant 10 000 EUR ribą būtų atsižvelgiama tik į Bendrijos vidaus nuotolinę prekybą prekėmis, tiekiamomis iš valstybės narės, kurioje įsisteigęs apmokestinamasis asmuo, bet ne nuotolinę prekybą prekėmis iš kitoje valstybėje narėje esančių prekių, pristatytų tiekti pagal pareikalavimo procedūrą;

- (30) Direktyva 2006/112/EB taip pat turėtų būti iš dalies pakeista, siekiant patikslinti, kad speciali schema, skirta paslaugoms, kurias teikia Bendrijoje neįsisteigę apmokestinamieji asmenys (Sąjungoje neįsisteigusiems apmokestinamiesiems asmenims skirta schema), taikoma visoms įmonių paslaugoms vartotojams, kurias Sąjungoje teikia už Sąjungos ribų įsisteigę apmokestinamieji asmenys, o ne tik paslaugoms, teikiamoms Sąjungoje įsisteigusiems klientams. Tarybos direktyva (ES) 2022/542¹² nustatė naujas PVM tarifų taisykles ir numatė, kad įsigalios naujos MVĮ taisyklės¹³, taip pat siekiant apimti neapmokestinimą PVM pagal Direktyvos 2006/112/EB 151 straipsnį, taikomą prekių tiekimui ir paslaugų teikimui, *inter alia*, pagal diplomatinis, konsulinius susitarimus ir tam tikroms kitoms tarptautinėms įstaigoms, taip pat būtina išplėsti Sąjungoje įsisteigusiems apmokestinamiesiems asmenims skirtą schemą, nurodytą Direktyvos 2006/112/EB XII antraštinės dalies 6 skyriaus 3 skirsnyje, užtikrinant, kad į tos schemos taikymo sritį patektų nulinio tarifo ir PVM neapmokestinamas tiekimas, pavyzdžiui, mažųjų ir vidutinių įmonių (MVI) vykdomas tiekimas. Be to, Direktyva 2006/112/EB turėtų būti iš dalies pakeista, siekiant patikslinti laiką, iki kurio specialiomis schemomis besinaudojantis apmokestinamasis asmuo gali iš dalies pakeisti atitinkamas PVM deklaracijas pagal tris esamas supaprastinimo schemas – Sąjungoje neįsisteigusiems apmokestinamiesiems asmenims skirtą schemą, Sąjungoje įsisteigusiems apmokestinamiesiems asmenims skirtą schemą ir vieno langelio principu grindžiamą importo sistemą (IOSS). Šis patikslinimas sudarys sąlygas schemose registruotiems apmokestinamiesiems asmenims iki tų deklaracijų pateikimo termino atlikti atitinkamų PVM deklaracijų pataisymus. Galiausiai, siekiant išvengti skirtumų taikant taisykles valstybėse narėse, turėtų būti aiškiai nustatytas pagal Sąjungoje įsisteigusiems apmokestinamiesiems asmenims ir Sąjungoje neįsisteigusiems apmokestinamiesiems asmenims skirtas supaprastinimo schemas teikiamų paslaugų apmokestinimo momentas;

¹² 2022 m. balandžio 5 d. Tarybos direktyva (ES) 2022/542, kuria iš dalies keičiamos direktyvų 2006/112/EB ir (ES) 2020/285 nuostatos dėl pridėtinės vertės mokesčio tarifų (OL L 107, 2022 4 6, p. 1).

¹³ 2020 m. vasario 18 d. Tarybos direktyva (ES) 2020/285, kuria iš dalies keičiami Direktyva 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos, kiek tai susiję su specialia mažosioms įmonėms skirta schema, ir Reglamentas (ES) Nr. 904/2010, kiek tai susiję su administraciniu bendradarbiavimu ir keitimusi informacija tinkamo specialios mažosioms įmonėms skirtos schemos taikymo stebėsenos tikslais (O L 62, 2020 3 2, p. 13).

- (31) PVM mokėtojo kodas paprastai turi būti registruojamas kiekvienoje valstybėje narėje, kurioje vykdomi apmokestinamieji sandoriai. Tačiau, siekiant sumažinti atvejų, kai reikia daug kartų registruotis PVM mokėtojais, skaičių, Direktyva (ES) 2017/2455 į Direktyvą 2006/112/EB įtrauktos kelios priemonės, kuriomis siekiama kuo labiau sumažinti poreikį daug kartų registruotis PVM mokėtojais. Siekiant dar labiau sumažinti poreikį daug kartų registruotis PVM mokėtoju, nustatytos kelios pratęsimo priemonės, kuriomis remiamas bendros registracijos PVM tikslais Sąjungoje tikslas. Todėl turėtų būti nustatytos taisyklės, kuriomis būtų numatytos šios pratęsimo priemonės;
- (32) be kitų priemonių, Direktyva (ES) 2017/2455 buvo išplėsta vieno langelio principu grindžiamos minisistemos taikymo sritis, kad ji taptų platesne vieno langelio principu grindžiama sistema, apimančia visą Sąjungoje vykdomą tarpvalstybinį paslaugų teikimą neapmokestinamiesiems asmenims ir visą Bendrijos vidaus nuotolinę prekybą prekėmis. Išimtiniais atvejais elektroninės sąsajos, pavyzdžiui, prekyvietės ir platformos, kurios tampa tiekėjais laikomais asmenimis tam tikro prekių tiekimo Sąjungoje atveju, taip pat gali deklaruoti tam tikrą šalies viduje vykdomą prekių tiekimą Sąjungoje įsisteigusiems apmokestinamiesiems asmenims skirtoje schemoje. Siekiant padėti įgyvendinti bendros registracijos PVM tikslais Sąjungoje tikslą, Sąjungoje įsisteigusiems apmokestinamiesiems asmenims skirtos schemos taikymo sritis turėtų būti dar labiau išplėsta, kad apimtų kitą prekių tiekimą, įskaitant šalies viduje įmonių vykdomą prekių tiekimą vartotojams Sąjungoje, kai prekes tiekia apmokestinamieji asmenys, kurie nėra įregistruoti PVM mokėtojais vartojimo valstybėje narėje, užtikrinant, kad įmonėms nereikėtų registruotis PVM mokėtojais kiekvienoje valstybėje narėje, kurioje toks prekių tiekimas vartotojams vykdomas. Be to, Sąjungoje įsisteigusiems apmokestinamiesiems asmenims skirtos schemos taikymo sritis turėtų būti išplėsta, kad apimtų ir šalies viduje vykdomą prekių, kurioms taikoma maržos apmokestinimo schema, tiekimą bet kuriam asmeniui, kai tas prekes tiekia apmokestinamasis asmuo (apmokestinamasis prekybininkas), kuris nėra registruotas valstybėje narėje, kurioje toks prekių tiekimas vykdomas. Šiuo pakeitimu apmokestinamiesiems prekybininkams būtų suteikta galimybė pasinaudoti vieno langelio principu grindžiamais supaprastinimais, o už tas prekes ir paslaugas mokėtinas PVM būtų deklaruojamas ir mokamas vienoje registravimosi valstybėje narėje pagal išplėstą Sąjungoje įsisteigusiems apmokestinamiesiems asmenims skirtą schemą;
- (33) PVM paprastai apskaičiuoja ir apskaito prekių tiekėjas ar paslaugų teikėjas. Tačiau tam tikromis aplinkybėmis valstybės narės gali nustatyti, kad pagal atvirkštinio apmokestinimo mechanizmą už mokėtiną PVM privalo atsiskaityti paslaugų gavėjas, o ne paslaugų teikėjas. Siekiant toliau padėti įgyvendinti bendros registracijos PVM tikslais Sąjungoje tikslą, turėtų būti nustatytos taisyklės, pagal kurias valstybės narės privalėtų taikyti atvirkštinio apmokestinimo mechanizmą tais atvejais, kai tiekėjas nėra įsisteigęs PVM tikslais valstybėje narėje, kurioje PVM turi būti sumokėtas. Prekių tiekėjui ar paslaugų teikėjui, tiekiančiam prekes ar teikiančiam paslaugas asmeniui, kuris yra įregistruotas PVM mokėtoju valstybėje narėje, kurioje prekių tiekimas ar paslaugų teikimas yra apmokestinamas, turėtų būti suteikta teisė taikyti atvirkštinį apmokestinimą. Kontrolės tikslais toks tiekimas turėtų būti nurodomas sumuojamojoje ataskaitoje;
- (34) Direktyva (ES) 2017/2455 į Direktyvą 2006/112/EB įtraukta elektroninių sąsajų, pavyzdžiui, prekyviečių ir platformų, atsakomybė, taikoma tais atvejais, kai jos veikia kaip tiekėju laikomas asmuo, sudarantis sąlygas vykdyti tam tikrą prekių tiekimą

virtotojams Sajungoje. Kalbant apie prekių tiekimą Sajungoje, tiekėju laikomo asmens taisyklė šiuo metu taikoma tik prekių tiekimui neapmokestinamiesiems asmenims, kai tas prekes Sajungoje tiekia Sajungoje neįsisteigę apmokestinamieji asmenys. Siekiant sudaryti vienodas sąlygas Sajungoje įsisteigusiems ir Sajungoje neįsisteigusiems prekybininkams ir kuo labiau sumažinti tarpvalstybinės veiklos vykdymo Sajungoje išlaidas, turėtų būti nustatytos priemonės, kuriomis būtų dar labiau sumažinta reikalavimų laikymosi našta Sąjungos pardavėjams, vykdančioms veiklą per elektronines sąsajas. Išplėtus tiekėju laikomo asmens taisyklės taikymo sritį, ji apimtų visą prekių tiekimą Sajungoje, kuriam vykdyti sąlygos sudaromos naudojantis elektronine sąsaja, neatsižvelgiant į tai, kur įsisteigęs pagrindinis tiekėjas ir koks pirkėjo statusas;

- (35) Direktyva (ES) 2017/2455 į Direktyvą 2006/112/EB įtrauktas konkretus supaprastinimas – IOSS, sukurta siekiant sumažinti PVM prievolių laikymosi našta, susijusią su tam tikrų mažos vertės prekių importu Sąjungos virtotojams. Todėl apmokestinamieji asmenys, kurie nusprendžia užsiregistruoti IOSS, neturi registruotis PVM mokėtojais kiekvienoje valstybėje narėje, kurioje vykdomas jų reikalavimus atitinkantis prekių importas virtotojams. Iš tikrųjų pagal IOSS schemą už šias paslaugas mokėtinas PVM gali būti deklaruojamas ir mokamas vienoje valstybėje narėje. Siekiant toliau remti ir gerinti PVM prievolių laikymąsi tam tikrų importuojamų prekių atveju, turėtų būti priimtose priemonės, pagal kurias IOSS naudojimas būtų privalomas elektroninėms sąsajoms, pvz., prekyvietėms ir platformoms, kai jos sudaro sąlygas vykdyti tam tikrą prekių importą Sąjungos virtotojams. Tačiau ši priemonė neturėtų būti taikoma apmokestinamiesiems asmenims, kurie naudoja elektronines sąsajas ir kurie tik sudaro sąlygas vykdyti tiekimą šalies viduje jų įsisteigimo valstybėje narėje;
- (36) siekiant užtikrinti vienodas Direktyvos 2006/112/EB įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai geriau užtikrinti tinkamą IOSS PVM mokėtojo kodų naudojimą ir tikrinimo procesą toje direktyvoje numatyto atleidimo nuo PVM tikslais. Šiuo įgaliojimu Komisijai turėtų būti suteikta galimybė priimti įgyvendinimo aktą, siekiant nustatyti specialias priemones, kuriomis siekiama užkirsti kelią tam tikrų formų mokesčių slėpimui ar vengimui. Tokios specialios priemonės apima, *inter alia*, unikalios siuntos kodo susiejimą su IOSS PVM mokėtojo kodu. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamos laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011¹⁴ 5 straipsnyje nurodytos nagrinėjimo procedūros ir šiuo tikslu tas komitetas – tai Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 904/2010¹⁵ 58 straipsniu įsteigtas komitetas;
- (37) tiekėjas turi registruotis PVM mokėtoju, kai tas tiekėjas nėra įregistruotas PVM mokėtoju valstybėje narėje, kurioje PVM turi būti sumokėtas. Visų pirma, kai apmokestinamojo asmens nuosavos prekės perduodamos į kitą valstybę narę, be kita

¹⁴ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

¹⁵ 2010 m. spalio 7 d. Tarybos reglamentas (ES) Nr. 904/2010 dėl administracinio bendradarbiavimo ir kovos su sukčiavimu pridėtinės vertės mokesčio srityje (OL L 268, 2010 10 12, p. 1).

ko, to asmens su e. prekyba susijusios veiklos tikslais, atsiranda poreikis užsiregistruoti valstybėje narėje, iš kurios tos prekės perduodamos, ir valstybėje narėje, į kurią jos perduodamos. Atsižvelgiant į vienos bendros registracijos PVM tikslais Sąjungoje tikslą, atveju, kai reikalaujama daugkartinė registracija PVM mokėtoju, skaičių reikėtų dar labiau sumažinti, numatant taikyti naują schemą pagal vieno langelio principu grindžiamų sistemų bendrą sistemą, kuria konkrečiai siekiama supaprastinti su tam tikru nuosavų prekių perdavimu susijusių PVM prievolių vykdymą;

- (38) Direktyvoje 2006/112/EB numatyta supaprastinta apmokestinimo PVM tvarka, taikoma pagal prekių pristatymo tiekti pagal pareikalavimą procedūrą perduodamoms prekėms, kai tenkinamos tam tikros nustatytos sąlygos. Kadangi nuosavų prekių perdavimui taikoma OSS supaprastinimo schema yra išsami ir apima tarpvalstybinių prekių, kurioms šiuo metu taikomos prekių pristatymo tiekti pagal pareikalavimą procedūros pagal tos direktyvos 17a straipsnį, judėjimą, būtina laipsniškai panaikinti šias procedūras, įtraukiant į Direktyvą 2006/112/EB jų taikymo pabaigos datą prieš visiškai panaikinant prekių pristatymo tiekti pagal pareikalavimą nuostatas. Todėl turėtų būti nustatyta procedūrų taikymo pabaigos data – 2024 m. gruodžio 31 d., po kurios nebebus galima taikyti jokių naujų prekių pristatymo tiekti pagal pareikalavimą procedūrų. Prekių pristatymo tiekti pagal pareikalavimą procedūroms, prasidedančioms 2024 m. gruodžio 31 d. arba anksčiau, turėtų būti toliau taikomos atitinkamos sąlygos, įskaitant 12 mėnesių laikotarpį, per kurį tų prekių nuosavybės teisė perduodama numatomam pirkėjui. Įtraukiant šią naują procedūrą taikymo pabaigos datą, į nuostatas, susijusias su prekių pristatymo tiekti pagal pareikalavimą procedūromis, lygiagrečiai turėtų būti įtraukta nauja dalis, siekiant užtikrinti, kad tos procedūros nustotų galioti 2025 m. gruodžio 31 d., nes po tos datos jų neberekės;
- (39) taikant maržos apmokestinimo schemą apmokestinamiesiems prekybininkams leidžiama mokėti PVM nuo skirtumo tarp prekių, kurioms schema taikoma, t. y. naudotų prekių, meno kūrinių, kolekcionavimo objektų ir antikvarinių daiktų, pardavimo kainos ir pirkimo kainos. Siekiant užtikrinti, kad tų konkrečių prekių tiekimas būtų apmokestinamas valstybėje narėje, kurioje klientas yra įsisteigęs, turi nuolatinę gyvenamąją vietą arba paprastai gyvena, Direktyva 2006/112/EB turėtų būti iš dalies pakeista, kad būtų nustatyta nauja prekių teikimo vietos nustatymo taisyklė. Be to, Direktyva 2006/112/EB turėtų būti iš dalies pakeista, kad prekių, kurioms taikoma maržos apmokestinimo schema, tiekimui nebūtų taikomas privalomas atvirkštinio apmokestinimo mechanizmas. Tačiau, siekiant padėti įgyvendinti bendros registracijos PVM tikslais Sąjungoje tikslą ir kuo labiau sumažinti reikalavimų laikymosi našta, apmokestinamieji prekybininkai, vykdantys veiklą pagal maržos apmokestinimo schemą, gali pasirinkti užsiregistruoti Sąjungoje įsisteigusiems apmokestinamiesiems asmenims skirtos schemos naudotojais, kad galėtų deklaruoti ir sumokėti PVM, mokėtiną už tam tikrą prekių, kurioms taikoma maržos apmokestinimo schema, tiekimą pagal tą schemą, neturėdami registruotis keliose valstybėse narėse;

- (40) pagal 2011 m. rugsėjo 28 d. bendrą valstybių narių ir Komisijos politinį pareiškimą dėl aiškinamųjų dokumentų¹⁶ valstybės narės įsipareigojo pagrįstais atvejais prie pranešimų apie savo perkėlimo į nacionalinę teisę priemones pridėti vieną ar daugiau dokumentų, kuriuose paaiškinamas direktyvos nuostatų ir nacionalinių perkėlimo priemonių atitinkamų dalių tarpusavio ryšys. Šios direktyvos atveju teisės aktų leidėjas laikosi nuomonės, kad tokių dokumentų perdavimas yra pagrįstas;
- (41) šios direktyvos tikslų, t. y. pritaikyti PVM sistemą prie skaitmeninio amžiaus, valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl poreikio suderinti ir skatinti skaitmeninių ataskaitų teikimo reikalavimų taikymą, patobulinti platformoms taikomą apmokestinimo PVM tvarką ir sumažinti atvejų, kai įmonė privalo registruotis kitose valstybėse narėse, skaičių tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, todėl laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti;
- (42) todėl Direktyva 2006/112/EB turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeista,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Direktyvos 2006/112/EB pakeitimai, įsigaliojantys 2024 m. sausio 1 d.

Direktyva 2006/112/EB iš dalies keičiama taip:

- (1) 17a straipsnis iš dalies keičiamas taip:
- (a) 2 dalies a punktas pakeičiamas taip:
- „a) apmokestinamasis asmuo arba trečioji šalis jo vardu 2024 m. gruodžio 31 d. arba anksčiau siunčia ar gabena prekes į kitą valstybę narę, siekdamas jas ten vėliau, po atvežimo, patiekti kitam apmokestinamajam asmeniui, kuris turi teisę perimti tų prekių nuosavybę pagal galiojančią susitarimą tarp abiejų apmokestinamųjų asmenų“;
- (b) straipsnis papildomas 8 dalimi:
- „8. Šis straipsnis nebetaikomas nuo 2025 m. gruodžio 31 d.“;
- (2) V antraštinės dalies 3a skyriaus antraštė pakeičiama taip:

„3a SKYRIUS

Riba, taikoma apmokestinamiesiems asmenims, tiekiantiems tam tikras 33 straipsnio a punkte nurodytas prekes ir teikiantiems tam tikras 58 straipsnyje nurodytas paslaugas“;

- (3) 59c straipsnis iš dalies keičiamas taip:

¹⁶ OL C 369, 2011 12 17, p. 14.

- (a) 1 dalies b punktas pakeičiamas taip:
- „b) paslaugos teikiamos neapmokestinamiesiems asmenims, kurie yra įsisteigę, turi nuolatinę gyvenamąją vietą arba paprastai gyvena kitoje nei a punkte nurodytoji valstybėje narėje, arba prekės siunčiamos ar gabenamos iš a punkte nurodytos valstybės narės į kitą valstybę narę, ir“;

- (b) 3 dalis pakeičiama taip:

„3. 1 dalies a punkte nurodyta valstybė narė apmokestinamiesiems asmenims, kurių vykdomas prekių tiekimas ar paslaugų teikimas atitinka toje dalyje nustatytus reikalavimus, suteikia teisę nuspręsti, kad prekių tiekimo ar paslaugų teikimo vieta būtų nustatyta pagal 33 straipsnio a punktą ir 58 straipsnį; šis sprendimas bet kuriuo atveju galioja dvejus kalendorinius metus.“;

- (4) 66 straipsnis pakeičiamas taip:

„66 straipsnis

1. Nukrypdamos nuo 63, 64 ir 65 straipsnių, valstybės narės gali numatyti, kad tam tikrų sandorių atveju ar tam tikrų kategorijų apmokestinamiesiems asmenims prievolė apskaičiuoti PVM atsiranda vienu iš šių momentų:

- (a) ne vėliau kaip išrašius sąskaitą-faktūrą;
- (b) ne vėliau kaip gavus apmokėjimą;
- (c) kai sąskaita faktūra neišrašoma arba išrašoma vėliau – per nurodytą laiką ne vėliau kaip pasibaigus sąskaitos faktūros išrašymo terminui, kurį nustatė valstybės narės pagal 222 straipsnio antrą pastraipą, arba, jei valstybė narė nėra nustatiusi tokio termino – per nurodytą laikotarpį nuo apmokestinimo momento.

2. 1 dalyje numatyta nukrypti leidžianti nuostata netaikoma šiam prekių tiekimui arba paslaugų teikimui:

- (a) paslaugų, kurioms taikoma XII antraštinės dalies 6 skyriaus 2 skirsnyje nustatyta speciali schema, teikimui, kai tas paslaugas teikia apmokestinamasis asmuo, kuriam leidžiama naudotis ta schema pagal 359 straipsnį;
- (b) prekių tiekimui ir paslaugų teikimui, kuriems taikoma XII antraštinės dalies 6 skyriaus 3 skirsnyje nustatyta speciali schema, kai tas prekes tiekia arba paslaugas teikia apmokestinamasis asmuo, kuriam leidžiama naudotis ta schema pagal 369b straipsnį;
- (c) paslaugų teikimui, už kurį PVM turi mokėti klientas pagal 196 straipsnį;
- (d) 67 straipsnyje nurodytam prekių tiekimui arba perdavimui.“;

- (5) 167a straipsnio pirma pastraipa pakeičiama taip:

„Valstybės narės, taikydamos neprivalomąją sistemą, gali nustatyti, kad apmokestinamųjų asmenų, kuriems prievolė apskaičiuoti PVM atsiranda pagal 66 straipsnio 1 dalies b punktą, teisė į atskaitą atidedama tol, kol PVM už tam asmeniui pateiktas prekes ar suteiktas paslaugas sumokamas prekių tiekėjui ar paslaugų teikėjui.“;

- (6) 217 straipsnis pakeičiamas taip:

„217 straipsnis

Šioje direktyvoje „elektroninė sąskaita faktūra“ – sąskaita faktūra, kurioje pateikiama pagal šią direktyvą reikalaujama informacija ir kuri yra išrašyta, perduota ir gauta struktūrizuotu elektroniniu formatu, kuris suteikia galimybę ją apdoroti automatiniu ir elektroniniu būdu.“;

- (7) 218 straipsnis pakeičiamas taip:

218 straipsnis

1. Taikydamos šią direktyvą, valstybės narės sąskaitomis faktūromis laiko rašytinės ar elektroninės formos dokumentus ar pranešimus, jeigu jie tenkina šiame skyriuje nustatytas sąlygas.

2. Valstybės narės gali nustatyti prievolę išrašyti elektronines sąskaitas faktūras. Šią prievolę nustatančios valstybės narės leidžia išrašyti elektronines sąskaitas faktūras, kurios atitinka Europos elektroninių sąskaitų faktūrų standartą ir sintaksių sąrašą pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2014/55/ES*. Apmokestinamiesiems asmenims išrašant ir perduodant elektronines sąskaitas faktūras reikalavimas dėl išankstinio privalomo mokesčių institucijų leidimo ar patikrinimo netaikomas, nedarant poveikio specialioms priemonėms, kurias leidžiama taikyti pagal 395 straipsnį ir kurios jau įgyvendintos šios direktyvos įsigaliojimo metu.

*2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/55/ES dėl elektroninių sąskaitų faktūrų naudojimo viešuosiuose pirkimuose (OL L 133, 2014 5 6, p. 1).“;

- (8) 226 straipsnio 7a punktas pakeičiamas taip:

„7a) kai prievolė apskaičiuoti PVM atsiranda gavus apmokėjimą pagal 66 straipsnio 1 dalies b punktą, o teisė į atskaitą įgyjama atsiradus prievolei apskaičiuoti atskaitomą mokestį, nurodoma „Pinigų apskaitos sistema“;

- (9) 232 straipsnis išbraukiamas;

- (10) 237 straipsnis išbraukiamas;

- (11) 359 straipsnis pakeičiamas taip:

„359 straipsnis

Valstybės narės leidžia bet kuriam Bendrijoje neįsisteigusiam apmokestinamajam asmeniui, teikiančiam paslaugas neapmokestinamajam asmeniui, naudotis šia specialia schema. Ta schema taikoma visoms toms Bendrijoje teikiamoms paslaugoms.“;

- (12) 369j straipsnio pirma pastraipa pakeičiama taip:

„Šia specialia schema besinaudojantis apmokestinamasis asmuo negali pagal šios direktyvos 168 straipsnį atskaityti vartojimo valstybėje narėje sumokėto PVM, susijusio su jo apmokestinamąja veikla, kuriai taikoma ši speciali schema.

Nepaisant Direktyvos 86/560/EEB 1 straipsnio 1 punkto ir Direktyvos 2008/9/EB 2 straipsnio 1 punkto, 3 straipsnio ir 8 straipsnio 1 dalies e punkto, PVM šiam apmokestinamajam asmeniui grąžinamas pagal tas direktyvas. Direktyvos 86/560/EEB 2 straipsnio 2 ir 3 dalys ir 4 straipsnio 2 dalis netaikomos PVM, susijusio su prekėmis, kurioms taikoma ši speciali schema, grąžinimui.“;

(13) 369w straipsnio pirma pastraipa pakeičiama taip:

„Šia specialia schema besinaudojantis apmokestinamasis asmuo negali pagal šios direktyvos 168 straipsnį atskaityti vartojimo valstybėse narėse sumokėto PVM, susijusio su jo apmokestinamąja veikla, kuriai taikoma ši speciali schema. Nepaisant Direktyvos 86/560/EEB 1 straipsnio 1 punkto ir Direktyvos 2008/9/EB 2 straipsnio 1 punkto, 3 straipsnio ir 8 straipsnio 1 dalies e punkto, PVM šiam apmokestinamajam asmeniui grąžinamas pagal tas direktyvas. Direktyvos 86/560/EEB 2 straipsnio 2 ir 3 dalys ir 4 straipsnio 2 dalis netaikomos PVM, susijusio su prekėmis, kurioms taikoma ši speciali schema, grąžinimui.“;

2 straipsnis

Direktyvos 2006/112/EB pakeitimai, įsigaliojantys 2025 m. sausio 1 d.

Direktyva 2006/112/EB iš dalies keičiama taip:

(1) 14 straipsnio 4 dalies 1 punkto a papunktis pakeičiamas taip:

„a) prekės tiekiamos apmokestinamajam asmeniui arba neapmokestinamajam juridiniam asmeniui, kurio prekių įsigijimai Bendrijos viduje nėra PVM objektas pagal 3 straipsnio 1 dalį, arba kitam neapmokestinamajam asmeniui, arba tiekiamos prekės yra naudotos prekės, meno kūriniai, kolekcionavimo objektai ar antikvariniai daiktai, kuriuos apmokestinamasis prekybininkas tiekia bet kuriam kitam apmokestinamajam asmeniui, kai prekės apmokestinamos PVM pagal specialias procedūras, numatytas šios direktyvos XII antraštinės dalies 4 skyriaus 2 skirsnyje.“;

(2) 14a straipsnis iš dalies keičiamas taip:

(a) 2 dalis pakeičiama taip:

„2. Jei apmokestinamasis asmuo, naudodamas elektroninę sąsają, pavyzdžiui, prekyvietę, platformą, portalą ar panašias priemones, sudaro sąlygas apmokestinamajam asmeniui tiekti prekes Bendrijoje, laikoma, kad apmokestinamasis asmuo, sudarantis sąlygas tiekti prekes, pats gauna ir tiekia tas prekes.“;

(b) pridedamos šios 3 ir 4 dalys:

„3. Jeigu apmokestinamasis asmuo, naudodamasis elektronine sąsaja, pavyzdžiui, prekyvieta, platforma, portalu ar panašiomis priemonėmis, sudaro sąlygas apmokestinamajam asmeniui pagal 17 straipsnio 1 dalį perduoti į kitą valstybę narę prekes, išskyrus ilgalaikį turtą, kaip apibrėžta valstybės narės, į kurią prekės siunčiamos ar gabenamos pagal 189 straipsnio a punktą, arba prekes, kurių atžvilgiu toje valstybėje narėje nėra visiškos teisės į atskaitą, laikoma, kad apmokestinamasis asmuo, sudarantis sąlygas perduoti prekes, pats gauna ir tiekia tas prekes.“

4. Jeigu apmokestinamasis asmuo, įsisteigęs tik vienoje valstybėje narėje, naudodamas elektroninę sąsają, pavyzdžiui, prekyvietę, platformą, portalą ar panašias priemones, sudaro palankesnes sąlygas tiekti prekes tik toje valstybėje narėje jų neišsiunčiant ar negabenant arba kai siuntimas ar gabenimas prasideda ir baigiasi toje valstybėje narėje, nelaikoma, kad tas apmokestinamasis asmuo pats gauna ir tiekia tas prekes.“;

(3) Įterpiamas 28a straipsnis:

„28a straipsnis

Nepaisant 28 straipsnio, laikoma, kad apmokestinamasis asmuo, kuris naudodamasis elektrone sąsaja, pavyzdžiui, platforma, portalu ar panašiomis priemonėmis, sudaro sąlygas teikti trumpalaikės būsto nuomos paslaugas, nurodytas 135 straipsnio 3 dalyje, arba keleivių vežimo paslaugas, pats gauna ir teikia tas paslaugas, kai tas paslaugas teikiantis asmuo yra vienas iš šių subjektų:

- a) neįsisteigęs asmuo, kuris nėra įregistruotas PVM mokėtoju valstybėje narėje;
- b) neapmokestinamasis asmuo;
- c) apmokestinamasis asmuo, vykdančis tik tą prekių tiekimą arba paslaugų teikimą, kurio atžvilgiu PVM neatskaitomas;
- d) neapmokestinamasis juridinis asmuo;
- e) apmokestinamasis asmuo, kuriam taikoma ūkininkams skirta bendra vienodo tarifo schema;
- f) apmokestinamasis asmuo, kuriam taikoma speciali mažosioms įmonėms skirta schema.“;

(4) 35 straipsnis išbraukiamas;

(5) V antraštinės dalies 1 skyrius papildomas 5 skirsniu:

„5 skirsnis

Meno kūrinių ir antikvarinių daiktų, tiekiamų pagal apmokestinamiesiems prekybininkams taikomas specialias procedūras, tiekimas

39a straipsnis

Meno kūrinių ir antikvarinių daiktų, kurie tiekiami jų nesiunčiant ar negabenant arba kai tų prekių siuntimas ar gabenimas prasideda ir baigiasi toje pačioje valstybėje narėje, ir kurie tiekiami pagal XII antraštinės dalies 4 skyriaus 2 skirsnio 1 poskirsnyje numatytą specialią schemą, tiekimo vieta yra ta vieta, kurioje klientas yra įsisteigęs, turi nuolatinę gyvenamąją vietą arba paprastai gyvena.“;

(6) Įterpiamas 46a straipsnis:

„46a straipsnis

Sąlygų sudarymo paslaugos, kurią neapmokestinamajam asmeniui teikia platforma, portalas ar panašios priemonės, teikimo vieta yra ten, kur pagal šios direktyvos nuostatas vykdomas pagrindinis sandoris.“;

(7) 135 straipsnis papildomas 3 dalimi:

„3. Laikoma, kad ne ilgesnį kaip 45 dienų laikotarpį nepertraukiamai kartu su kitomis papildomomis paslaugomis ar be jų tiekama būsto nuomos paslauga atlieka panašią į viešbučių sektoriaus funkciją.“;

- (8) 136a straipsnis pakeičiamas taip:

„136a straipsnis

Jeigu pagal 14a straipsnio 2 arba 3 dalį laikoma, kad apmokestinamasis asmuo pats gauna ir tiekia prekes, valstybės narės neapmokestina tų prekių tiekimo tam apmokestinamajam asmeniui.“;

- (9) įterpiamas 136b straipsnis:

„136b straipsnis

Jeigu pagal 28a straipsnį laikoma, kad apmokestinamasis asmuo pats gauna ir teikia paslaugas, valstybės narės neapmokestina tų paslaugų tiekimo tam apmokestinamajam asmeniui.“;

- (10) 143 straipsnyje įterpiama 1a dalis:

„1a. 1 dalies ca punkte numatyto neapmokestinimo tikslais Komisija priima įgyvendinimo aktą, kuriuo nustatomos specialios priemonės, kuriomis siekiama užkirsti kelią tam tikrų formų mokesčių slėpimui ar vengimui, be kita ko, susiejant unikalų siuntos numerį su atitinkamu PVM mokėtojo kodu, nurodytu 369q straipsnyje.

Tas įgyvendinimo aktas priimamas laikantis Reglamento (ES) Nr. 182/2011* 5 straipsnyje nurodytos nagrinėjimo procedūros ir tuo tikslu komitetu laikomas Reglamento (ES) Nr. 904/2010± 58 straipsniu įsteigtas komitetas.

* 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

± 2010 m. spalio 7 d. Tarybos reglamentas (ES) Nr. 904/2010 dėl administracinio bendradarbiavimo ir kovos su sukčiavimu pridėtinės vertės mokesčio srityje (OL L 268, 2010 10 12, p. 1).“;

- (11) įterpiamas 172a straipsnis:

„172a straipsnis

Jeigu pagal 28a straipsnį laikoma, kad apmokestinamasis asmuo pats gauna ir teikia paslaugas, tų paslaugų teikimas nedaro poveikio to apmokestinamojo asmens teisei į atskaitą, neatsižvelgiant į tai, ar tai paslaugos, už kurias PVM atskaitomas, ar ne.“;

- (12) 194 straipsnis pakeičiamas taip:

„194 straipsnis

1. Nedarant poveikio 195 ir 196 straipsniams, kai apmokestinamą prekių tiekimą arba paslaugų teikimą vykdo apmokestinamasis asmuo, kuris nėra įsisteigęs valstybėje narėje, kurioje jis turi mokėti PVM, valstybės narės gali leisti, kad prievolė sumokėti PVM tektų asmeniui, kuriam prekės yra tiekiamos ar paslaugos yra teikiamos, jeigu tas asmuo jau yra registruotas toje valstybėje narėje.

2. 1 dalis netaikoma prekių tiekimui, kurį atlieka apmokestinamasis prekybininkas, apibrėžtas 311 straipsnio 1 dalies 5 punkte, kai prekės apmokestinamos PVM pagal specialias procedūras, numatytas šios direktyvos XII antraštinės dalies 4 skyriaus 2 skirsnyje.“;

(13) 222 straipsnio pirma pastraipa pakeičiama taip:

„Jei tiekiamos prekės 138 straipsnyje nurodytomis sąlygomis arba jei tiekiamos prekės arba teikiamos paslaugos, už kurias pagal 194 ir 196 straipsnius PVM turi mokėti įsigyjantis asmuo, sąskaita faktūra išrašoma ne vėliau kaip kito mėnesio, einančio po mėnesio, kurį įvyksta apmokestinimo momentas, penkioliktą dieną.“

(14) 242a straipsnis iš dalies keičiamas taip:

(a) įterpiama 1a dalis:

„1a. Jeigu apmokestinamasis asmuo, naudodamasis elektronine sąsaja, pavyzdžiui, platforma, portalu ar panašiomis priemonėmis, sudaro sąlygas teikti trumpalaikės būsto nuomos ar keleivių vežimo paslaugas ir pagal 28a straipsnį jis nėra laikomas asmeniu, kuris pats gauna ir teikia tas paslaugas, apmokestinamasis asmuo, kuris sudaro sąlygas teikti paslaugas, privalo saugoti su tų paslaugų tiekimu susijusius apskaitos registrus.“;

(b) 2 dalis pakeičiama taip:

„2. Suinteresuotoms valstybėms narėms paprašius, joms turi būti suteikta galimybė elektroniniu būdu susipažinti su 1 ir 1a dalyse nurodytais apskaitos registrais.

Tie apskaitos registrai privalo būti saugomi dešimt metų, skaičiuojant nuo metų, kuriais įvykdytas sandoris, pabaigos.“;

(15) 262 straipsnio 1 dalies c punktas pakeičiamas taip:

„c) apmokestinamuosius asmenis ir neapmokestinamuosius juridinius asmenis, įregistruotus PVM mokėtojais, kuriems tas PVM mokėtoju įregistruotas apmokestinamasis asmuo tiekė prekes arba suteikė paslaugas, išskyrus PVM neapmokestinamas prekes arba paslaugas valstybėje narėje, kurioje sandoris yra apmokestinamas, ir už kurias paslaugos gavėjas privalo sumokėti mokestį pagal 194 ir 196 straipsnius.“;

(16) 306 straipsnis papildomas 3 dalimi:

„3. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyta speciali schema netaikoma pagal 28a straipsnį teikiamoms paslaugoms.“;

(17) XII antraštinės dalies 6 skyriaus antraštė pakeičiama taip:

„6 SKYRIUS

Specialios schemas, skirtos apmokestinamiesiems asmenims, teikiantiems paslaugas neapmokestinamiesiems asmenims arba vykdančioms nuotolinę prekybą prekėmis, tam tikrą prekių tiekimą šalies viduje arba tam tikrą nuosavų prekių perdavimą“;

(18) 365 straipsnis pakeičiamas taip:

„365 straipsnis

PVM deklaracijoje nurodomas atskiras PVM mokėtojo kodas, skirtas naudotis šia specialia schema, ir, suskirsčius pagal kiekvieną vartojimo valstybę narę, kurioje turi būti sumokėtas PVM, suteiktų paslaugų, kurioms taikoma ši speciali schema ir kurių atžvilgiu apmokestinimo momentas įvyko mokesčiniu laikotarpiu, bendra vertė be PVM ir bendros pagal tarifus suskirstytos atitinkamo PVM sumos. Be to, deklaracijoje privalo būti nurodyti taikomi PVM tarifai ir bendra mokėtino PVM suma.

Jei po dienos, kurią pagal 364 straipsnį reikėjo pateikti PVM deklaraciją, prireikia joje padaryti pakeitimų, jie įtraukiami į paskesnę deklaraciją per trejus metus po dienos, kurią pagal 364 straipsnį reikėjo pateikti pirminę deklaraciją. Toje paskesnėje PVM deklaracijoje nurodoma atitinkama vartojimo valstybė narė, mokesčinis laikotarpis ir PVM suma, dėl kurios reikia atlikti pakeitimus.“;

(19) XII antraštinės dalies 6 skyriaus 3 skirsnio antraštė pakeičiama taip:

„3 skirsnis

Speciali schema, skirta Bendrijos vidaus nuotolinei prekybai prekėmis, tam tikram prekių tiekimui valstybėje narėje, kuri vykdo PVM mokėtoju toje valstybėje narėje neįregistruotas apmokestinamasis asmuo arba elektroninės sąsajos, sudarančios sąlygas tiekti tas prekes, ir paslaugoms, kurias neapmokestinamiesiems asmenims teikia Bendrijoje, bet ne vartojimo valstybėje narėje įsisteigę apmokestinamieji asmenys“;

(20) 369a straipsnio 3 punktas iš dalies keičiamas taip:

(a) c punktas pakeičiamas taip:

„c) kai apmokestinamasis asmuo tiekia prekes sudarydamas sąlygas tiekimui pagal 14a straipsnio 2 dalį, jei tiekiamų prekių siuntimas ar gabenimas prasideda ir baigiasi toje pačioje valstybėje narėje, kurioje tos prekės tiekiamos apmokestinamajam asmeniui arba neapmokestinamajam juridiniam asmeniui, kurio prekių įsigijimas Bendrijos viduje nėra PVM objektas pagal 3 straipsnio 1 dalį, arba bet kuriam kitam neapmokestinamajam asmeniui – ta valstybė narė;“;

(b) pridedami d ir e punktai:

„d) kai prekės tiekiamos pagal 36, 37 ir 39 straipsnius, jei tos prekės tiekiamos apmokestinamajam asmeniui arba neapmokestinamajam juridiniam asmeniui, kurio prekių įsigijimas Bendrijos viduje nėra PVM objektas pagal 3 straipsnio 1 dalį, arba bet kuriam kitam neapmokestinamajam asmeniui – valstybė narė, kuri laikoma prekių tiekimo vieta;

e) kai prekės tiekiamos jų nesiunčiant arba negabenant arba jei tiekiamų prekių siuntimas prasideda ir baigiasi toje pačioje valstybėje narėje, kurioje tos prekės tiekiamos apmokestinamajam asmeniui arba neapmokestinamajam juridiniam asmeniui, kurio prekių įsigijimas

Bendrijos viduje nėra PVM objektas pagal 3 straipsnio 1 dalį, arba bet kuriam kitam neapmokestinamajam asmeniui – ta valstybė narė;“;

(21) 369b straipsnis pakeičiamas taip:

„369b straipsnis

Valstybės narės leidžia šia specialia schema naudotis toliau nurodytiems apmokestinamiesiems asmenims:

- (a) apmokestinamajam asmeniui, vykdančiam Bendrijos vidaus nuotolinę prekybą prekėmis;
- (b) nepažeidžiant 14a straipsnio 2 dalies taikant šią specialią schemą, apmokestinamajam asmeniui, kuris sudaro sąlygas tiekti prekes pagal 14a straipsnio 2 dalį jų nesiuočiant arba negabenant arba jei prekių siuntimas ar gabenimas prasideda ir baigiasi toje pačioje valstybėje narėje, kurioje tos prekės tiekiamos apmokestinamajam asmeniui arba neapmokestinamajam juridiniam asmeniui, kurio prekių įsigijimas Bendrijos viduje nėra PVM objektas pagal 3 straipsnio 1 dalį, arba bet kuriam kitam neapmokestinamajam asmeniui;
- (c) apmokestinamajam asmeniui, neįsisteigusiam vartojimo valstybėje narėje, teikiančiam paslaugas neapmokestinamajam asmeniui;
- (d) apmokestinamajam asmeniui, neįregistruotam valstybėje narėje, kurioje prekės apmokestinamos PVM, tiekiančiam prekes pagal 36, 37 ir 39 straipsnius apmokestinamajam asmeniui arba neapmokestinamajam juridiniam asmeniui, kurio prekių įsigijimas Bendrijos viduje nėra PVM objektas pagal 3 straipsnio 1 dalį, arba bet kuriam kitam neapmokestinamajam asmeniui;
- (e) apmokestinamajam asmeniui, neįregistruotam valstybėje narėje, kurioje prekės apmokestinamos PVM, kuris tiekia prekes jų nesiųsdamas arba negabendama arba jei siuntimas prasideda ir baigiasi toje pačioje valstybėje narėje, bet kuriam iš šių subjektų:
 - (a) apmokestinamajam asmeniui arba neapmokestinamajam juridiniam asmeniui, kurio prekių įsigijimas Bendrijos viduje nėra PVM objektas pagal PVM direktyvos 3 straipsnio 1 dalį, arba bet kuriam kitam neapmokestinamajam asmeniui;
 - (b) bet kuriam kitam apmokestinamajam asmeniui, jei tiekiamos naudotos prekės, meno kūriniai, kolekcionavimo objektai ar antikvariniai daiktai ir jei prekės apmokestinamos PVM pagal 312–325 straipsniuose numatytą maržos apmokestinimo schemą.

Ši speciali schema taikoma visoms toms atitinkamo apmokestinamojo asmens Bendrijoje tiekiamoms prekėms ir teikiamoms paslaugoms.“;

(22) 369g straipsnis iš dalies keičiamas taip:

(a) 1 dalis pakeičiama taip:

„1. PVM deklaracijoje nurodomas PVM mokėtojo kodas, nurodytas 369d straipsnyje, ir kiekvienos vartojimo valstybės narės atveju – toliau nurodytų tiekimų, kuriems taikoma ši speciali schema ir kurių apmokestinimo momentas įvyko mokesčiniu laikotarpiu, bendra vertė be PVM, atitinkamais

atvejais PVM tarifai, kai aktualu, bendra kiekvieno atitinkamo PVM tarifo suma ir bendra mokėtino PVM suma:

- (a) Bendrijos vidaus nuotolinės prekybos prekėmis;
- (b) nepažeidžiant 14a straipsnio 2 dalies taikant šią specialią schemą – prekių tiekimo pagal 14a straipsnio 2 dalį, jei tų prekių siuntimas ar gabenimas prasideda ir baigiasi toje pačioje valstybėje narėje, kurioje tos prekės tiekiamos apmokestinamajam asmeniui arba neapmokestinamajam juridiniam asmeniui, kurio prekių įsigijimas Bendrijos viduje nėra PVM objektas pagal 3 straipsnio 1 dalį, arba bet kuriam kitam neapmokestinamajam asmeniui;
- (c) paslaugų teikimo;
- (d) prekių tiekimo pagal 36, 37 ir 39 straipsnius, jei tos prekės tiekiamos apmokestinamajam asmeniui arba neapmokestinamajam juridiniam asmeniui, kurio prekių įsigijimas Bendrijos viduje nėra PVM objektas pagal 3 straipsnio 1 dalį, arba bet kuriam kitam neapmokestinamajam asmeniui;
- (e) prekių tiekimo jų nesiunčiant arba negabenant arba kai tiekiamų prekių siuntimas prasideda ir baigiasi toje pačioje valstybėje narėje, kurioje tos prekės tiekiamos apmokestinamajam asmeniui arba neapmokestinamajam juridiniam asmeniui, kurio prekių įsigijimas Bendrijos viduje nėra PVM objektas pagal 3 straipsnio 1 dalį, arba bet kuriam kitam neapmokestinamajam asmeniui.

Į PVM deklaraciją taip pat įtraukiami su ankstesniais mokesčiais laikotarpiais susiję pakeitimai, numatyti šio straipsnio 4 dalyje.“;

- (b) 2 dalis pakeičiama taip:

„2. Jeigu prekės siunčiamos ar gabenamos ne registravimosi valstybėje narėje arba ne iš registravimosi valstybės narės, PVM deklaracijoje kiekvienos valstybės narės, kurioje arba iš kurios tokios prekės siunčiamos ar gabenamos, atveju taip pat nurodoma toliau nurodytų tiekimų, kuriems taikoma ši speciali schema, bendra vertė be PVM, atitinkamais atvejais taikomi PVM tarifai, kai aktualu, bendra kiekvieno atitinkamo PVM tarifo suma ir bendra mokėtino PVM suma:

- (a) kitos nei pagal 14a straipsnio 2 dalį apmokestinamojo asmens vykdomos Bendrijos vidaus nuotolinės prekybos prekėmis;
- (b) Bendrijos vidaus nuotolinės prekybos prekėmis ir prekių tiekimo, jei tų prekių siuntimas ar gabenimas, kurį apmokestinamasis asmuo vykdo pagal 14a straipsnio 2 dalį, prasideda ir baigiasi toje pačioje valstybėje narėje, kurioje tos prekės tiekiamos apmokestinamajam asmeniui arba neapmokestinamajam juridiniam asmeniui, kurio prekių įsigijimas Bendrijos viduje nėra PVM objektas pagal 3 straipsnio 1 dalį, arba bet kuriam kitam neapmokestinamajam asmeniui;
- (c) prekių tiekimo pagal 36, 37 ir 39 straipsnius, jei tos prekės tiekiamos apmokestinamajam asmeniui arba neapmokestinamajam juridiniam asmeniui, kurio prekių įsigijimas Bendrijos viduje nėra PVM objektas pagal 3 straipsnio 1 dalį, arba bet kuriam kitam neapmokestinamajam asmeniui;

- (d) prekių tiekimo apmokestinamajam asmeniui arba neapmokestinamajam juridiniam asmeniui, kurio prekių įsigijimas Bendrijos viduje nėra PVM objektas pagal PVM direktyvos 3 straipsnio 1 dalį, arba bet kuriam kitam neapmokestinamajam asmeniui, jei prekių siuntimas prasideda ir baigiasi toje pačioje valstybėje narėje.

PVM deklaracijoje taip pat nurodomas a punkte nurodyto tiekimo atskiras PVM mokėtojo kodas arba mokesčių mokėtojo registracijos kodas (jeigu tokie yra), kuriuos suteikė kiekviena valstybė narė, iš kurios tos prekės yra siunčiamos ar gabenamos.

PVM deklaracijoje taip pat nurodomas b punkte nurodyto tiekimo atskiras PVM mokėtojo kodas arba mokesčių mokėtojo registracijos kodas (jeigu tokie yra), kuriuos suteikė kiekviena valstybė narė, iš kurios tos prekės yra siunčiamos ar gabenamos.

PVM deklaracijoje pateikiama šioje dalyje nurodyta informacija pagal vartojimo valstybę narę.“;

- (c) įterpiama 2a dalis:

„2a. Reikalavimas pateikti 2 dalyje nurodytą informaciją taip pat taikomas tuo atveju, kai prekės tiekiamos jų nesiunčiant arba negabenant valstybėje narėje, kuri nėra registravimosi valstybė narė.“;

- (d) 3 dalis pakeičiama taip:

„3. Jeigu be registravimosi valstybėje narėje esančių nuolatinių padalinių apmokestinamasis asmuo, teikiantis paslaugas, kurioms taikoma ši speciali schema, turi vieną ar daugiau nuolatinių padalinių, iš kurių teikiamos paslaugos, PVM deklaracijoje kiekvienos valstybės narės, kurioje jis turi padalinį, atveju taip pat nurodoma tokių teikimų bendra vertė be PVM, atitinkamais atvejais taikomi PVM tarifai, kai aktualu, bendra kiekvieno atitinkamo PVM tarifo suma ir bendra mokėtino PVM suma, duomenis suskirstant pagal vartojimo valstybes nares, ir to padalinio individualus PVM mokėtojo kodas ar mokesčių mokėtojo registracijos kodas.“;

- (e) 4 dalis pakeičiama taip:

„4. Jei po dienos, kurią pagal 369f straipsnį reikėjo pateikti PVM deklaraciją, prireikia joje padaryti pakeitimų, tokie pakeitimai įtraukiami į paskesnę deklaraciją per trejus metus po dienos, kurią pagal 369f straipsnį reikėjo pateikti pirminę deklaraciją. Toje paskesnėje PVM deklaracijoje nurodoma atitinkama vartojimo valstybė narė, mokestinis laikotarpis ir PVM suma, dėl kurios reikia atlikti pakeitimus.“;

- (23) 369m straipsnis papildomas 4 dalimi:

„4. Nepaisant 1 dalies, valstybės narės reikalauja, kad apmokestinamasis asmuo, veikiantis kaip tiekėju laikomas asmuo pagal 14a straipsnio 1 dalį, naudotūsi šia specialia schema vykdydamas visą savo nuotolinę prekybą prekėmis, importuojamomis iš trečiųjų teritorijų ar trečiųjų šalių.“;

- (24) 369p straipsnis iš dalies keičiamas taip:

- (a) 1 dalis papildoma e punktu:

- „e) apmokestinamojo asmens, kuris laikomas gavusiu ir tiekusiu prekes pagal 14a straipsnio 1 dalį, statusą.“;
- (b) 3 dalis papildoma f punktu:
- „f) apmokestinamojo asmens, kuris laikomas gavusiu ir tiekusiu prekes pagal 14a straipsnio 1 dalį, statusą.“;
- (25) 369r straipsnis iš dalies keičiamas taip:
- (a) 1 dalies d punktas pakeičiamas taip:
- „d) jei tas apmokestinamasis asmuo nuolat nesilaiko su šia specialia schema susijusių taisyklių ir jei naudojimasis šia schema nėra privalomas pagal 369m straipsnio 4 dalį.“;
- (b) 3 dalies d punktas pakeičiamas taip:
- „d) jei tas apmokestinamasis asmuo nuolat nesilaiko su šia specialia schema susijusių taisyklių ir jei naudojimasis šia schema nėra privalomas pagal 369m straipsnio 4 dalį.“;
- (c) įterpiama nauja 4 dalis:
- „4. Kai naudotis specialia schema privaloma pagal 369m straipsnio 4 dalį, registravimosi valstybės narės priima atitinkamas priemones, išskyrus išbraukimą iš mokėtojų registro, jei apmokestinamasis asmuo nuolat nesilaiko su šia specialia schema susijusių taisyklių.“;
- (26) 369t straipsnio 2 dalis pakeičiama taip:
- „2. Jei po dienos, kurią pagal 369s straipsnį reikėjo pateikti PVM deklaraciją, prireikia joje padaryti pakeitimų, tokie pakeitimai įtraukiami į paskesnę deklaraciją per trejus metus po dienos, kurią pagal 369s straipsnį reikėjo pateikti pirminę deklaraciją. Toje paskesnėje PVM deklaracijoje nurodoma atitinkama vartojimo valstybė narė, mokestinis laikotarpis ir PVM suma, dėl kurios reikia atlikti pakeitimus.“;
- (27) XII antraštinės dalies 6 skyrius papildomas 5 skirsniu:

„5 skirsnis

Speciali nuosavų prekių perdavimui skirta apmokestinimo schema

369xa straipsnis

Nepažeidžiant kitų Bendrijos nuostatų, taikomos šios šiame skirsnyje vartojamų sąvokų apibrėžtys:

- 1) nuosavų prekių perdavimas – prekių perdavimas į kitą valstybę narę pagal 17 straipsnio 1 dalį, įskaitant perdavimą pagal 14a straipsnio 3 dalį, kuris neapima ilgalaikio turto, kaip apibrėžta valstybės narės, į kurią prekės siunčiamos ar gabenamos pagal 189 straipsnio a punktą, arba prekių, kurių atžvilgiu toje valstybėje narėje nėra teisės į visišką atskaitą, perdavimo;
- 2) registravimosi valstybė narė – valstybė narė, kurios teritorijoje apmokestinamasis asmuo yra įsteigęs savo verslą arba, jei tas apmokestinamasis asmuo nėra įsteigęs savo verslo Bendrijoje, kurioje jis turi nuolatinį padalinį.

Jeigu apmokestinamasis asmuo nėra įsteigęs savo verslo Bendrijoje, tačiau joje turi daugiau negu vieną nuolatinį padalinį, registravimosi valstybė narė yra valstybė narė, kurioje yra nuolatinis padalinys ir kurioje tas apmokestinamasis asmuo nurodo, kad naudosis šia specialia schema. Apmokestinamajam asmeniui tas sprendimas privalomas atitinkamais kalendoriniais metais ir dvejus po jų einančius kalendorinius metus.

Jeigu apmokestinamasis asmuo nėra įsteigęs savo verslo Bendrijoje ir joje neturi nuolatinio padalinio, registravimosi valstybė narė yra valstybė narė, kurioje prasideda prekių siuntimas ar gabenimas. Jeigu valstybė narė, kurioje prasideda prekių siuntimas ar gabenimas, yra ne viena, apmokestinamasis asmuo nurodo, kuri iš šių valstybių narių yra registravimosi valstybė narė. Apmokestinamajam asmeniui tas sprendimas privalomas atitinkamais kalendoriniais metais ir dvejus po jų einančius kalendorinius metus.

369xb straipsnis

Valstybės narės leidžia visiems apmokestinamiesiems asmenims, perduodantiems nuosavas prekes, naudotis šia specialia schema.

Ši speciali schema taikoma visiems nuosavų prekių perdavimams, kuriuos atlieka pagal šią schemą registruotas apmokestinamasis asmuo.

369xc straipsnis

Apmokestinamasis asmuo praneša registravimosi valstybei narei, kada tas apmokestinamasis asmuo pradeda ir nutraukia savo apmokestinamąją veiklą, kuriai taikoma ši speciali schema, arba pakeičia tą veiklą taip, kad tas apmokestinamasis asmuo nebetenkina sąlygų, kurios būtinos norint naudotis šia specialia schema. Tas apmokestinamasis asmuo tą informaciją perduoda elektroniniu būdu.

369xd straipsnis

Šia specialia schema besinaudojantis apmokestinamasis asmuo dėl pagal šią schemą vykdomų apmokestinamųjų sandorių įregistruojamas PVM mokėtoju tik registravimosi valstybėje narėje. Tuo tikslu valstybė narė naudoja atskirą PVM mokėtojo kodą, kuris jau yra suteiktas apmokestinamajam asmeniui jam vykdam prievolės pagal vidaus sistemą.

369xe straipsnis

Registravimosi valstybė narė nustoja taikyti specialią schemą apmokestinamajam asmeniui bet kuriuo iš šių atvejų:

- (a) jei tas apmokestinamasis asmuo praneša, kad jis nebevykdo nuosavų prekių perdavimo, kuriam taikoma ši speciali schema;
- (b) jei galima kitaip numanyti, kad to apmokestinamojo asmens apmokestinamoji veikla, kuriai taikoma ši speciali schema, yra nutraukta;
- (c) jei tas apmokestinamasis asmuo nebetenkina sąlygų, kurios būtinos norint naudotis šia specialia schema;

- (d) jei tas apmokestinamasis asmuo nuolat nesilaiko su šia specialia schema susijusių taisyklių;

369xf straipsnis

Šia specialia schema besinaudojantis apmokestinamasis asmuo registravimosi valstybei narei elektroninėmis priemonėmis pateikia kiekvieno mėnesio PVM deklaraciją, nesvarbu, ar buvo vykdomas prekių perdavimas, kuriam taikoma ši speciali schema. PVM deklaracija pateikiama iki mėnesio, einančio po pasibaigusio mokestinio laikotarpio, už kurį pateikiama deklaracija, pabaigos.

369xg straipsnis

1. PVM deklaracijoje nurodomas 369xd straipsnyje nurodytas PVM mokėtojo kodas ir bendra perdavimų, kuriems taikoma ši speciali schema ir kurių apmokestinimo momentas įvyko mokestiniu laikotarpiu, vertė be PVM pagal kiekvieną valstybę narę, į kurią prekės siunčiamos arba perduodamos.

Į PVM deklaraciją taip pat įtraukiami su ankstesniais mokestiniais laikotarpiais susiję pakeitimai, nustatyti šio straipsnio 3 dalyje.

2. Jei prekės siunčiamos ar gabenamos ne iš registravimosi valstybės narės, o iš kitų valstybių narių, PVM deklaracijoje taip pat nurodoma bendra perdavimų, kuriems taikoma ši speciali schema, vertė be PVM pagal kiekvieną valstybę narę, iš kurios tokios prekės yra siunčiamos ar gabenamos.

PVM deklaracijoje taip pat nurodomas atskiras PVM mokėtojo kodas arba mokesčių mokėtojo registracijos kodas (jeigu tokie yra), kuriuos suteikė kiekviena valstybė narė, iš kurios tokios prekės yra siunčiamos ar gabenamos. Šioje dalyje nurodyta informacija PVM deklaracijoje pateikiama suskaidyta pagal vartojimo valstybės nars, į kurias prekės yra siunčiamos ar gabenamos.

3. Jei po dienos, kurią pagal 369xf straipsnį reikėjo pateikti PVM deklaraciją, prireikia joje padaryti pakeitimų, tokie pakeitimai įtraukiami į paskesnę deklaraciją per trejus metus po dienos, kurią pagal 369xf straipsnį reikėjo pateikti pirminę deklaraciją. Toje paskesnėje PVM deklaracijoje nurodoma atitinkama valstybė narė, į kurią prekės siunčiamos ar gabenamos, mokestinis laikotarpis ir apmokestinamoji vertė, dėl kurios reikia atlikti pakeitimus.

369xh straipsnis

1. PVM deklaracijoje sumos nurodomos eurai.

Valstybės narės, kurios neįsivedė euro, gali reikalauti, kad PVM deklaracijoje sumos būtų nurodomos jų nacionaline valiuta.

Jei už prekių tiekimą ar paslaugų teikimą buvo atsiskaityta kitomis valiutomis, šia specialia schema besinaudojantis apmokestinamasis asmuo pildydamas PVM deklaraciją taiko paskutinę mokestinio laikotarpio dieną galiojusį valiutos kursą.

2. Valiutos perskaičiuojamos pagal Europos Centrinio Banko paskelbtus tos dienos valiutos kursus arba, jei tą dieną kursai neskelbiami, pagal kitą dieną paskelbtus valiutos kursus.

369xi straipsnis

Taikant šią specialią schemą, prekių įsigijimas Bendrijos viduje valstybėje narėje, į kurią prekės siunčiamos ar gabenamos, neapmokestinamas.

369xj straipsnis

Šia specialia schema besinaudojantis apmokestinamasis asmuo, vykdydamas savo apmokestinamąją veiklą, kuriai taikoma ši speciali schema, tos schemos PVM deklaracijoje negali deklaruoti pagal šios direktyvos 168 straipsnį atskaitytino PVM valstybėse narėse, į kurias arba iš kurių prekės yra siunčiamos ar gabenamos. Nepaisant Direktyvos 86/560/EEB 1 straipsnio 1 punkto ir Direktyvos 2008/9/EB 2 straipsnio 1 punkto, 3 straipsnio ir 8 straipsnio 1 dalies e punkto, PVM šiam apmokestinamajam asmeniui grąžinamas pagal tas direktyvas. Direktyvos 86/560/EEB 2 straipsnio 2 ir 3 dalys ir 4 straipsnio 2 dalis netaikomos PVM, susijusio su prekėmis, kurioms taikoma ši speciali schema, grąžinimui.

Jei šia specialia schema besinaudojantis apmokestinamasis asmuo turi būti užsiregistravęs valstybėje narėje dėl veiklos, kuriai ši speciali schema netaikoma, PVM deklaracijoje, kuri turi būti pateikta pagal 250 straipsnį, jis atskaito toje valstybėje narėje sumokėtą PVM, susijusį su toje valstybėje narėje jam tiektais prekėmis arba teiktomis paslaugomis.

369xk straipsnis

1. Šia specialia schema besinaudojantis apmokestinamasis asmuo saugo nuosavų prekių perdavimų, kuriems taikoma ši speciali suma, apskaitos registrus. Tie apskaitos registrai privalo būti pakankamai išsamūs, kad valstybių narių, iš kurių ir į kurias prekės buvo siųstos ar gabenamos, mokesčių institucijos galėtų patikrinti, ar PVM deklaracija yra teisinga.

2. Valstybei narei, į kuria ir iš kurios prekės buvo siųstos ar gabentos ir registravimosi valstybei narei paprašius, joms turi būti suteikta galimybė elektroniniu būdu susipažinti su 1 dalyje nurodytais apskaitos registrais.

Šie apskaitos registrai privalo būti saugomi penkerius metus nuo tų metų, kuriais buvo įvykdytas nuosavų prekių perdavimas, gruodžio 31 d.“.

3 straipsnis

Direktyvos 2006/112/EB pakeitimai, įsigaliojantys 2026 m. sausio 1 d.

Direktyva 2006/112/EB iš dalies keičiama taip:

- (1) 243 straipsnio 3 dalis išbraukiama;
- (2) 262 straipsnio 2 dalis išbraukiama.

4 straipsnis

Direktyvos 2006/112/EB pakeitimai, įsigaliojantys 2028 m. sausio 1 d.

Direktyva 2006/112/EB iš dalies keičiama taip:

- (1) 42 straipsnio b punktas pakeičiamas taip:

„b) prekes įsigyjantis asmuo įvykdė 265 straipsnyje nustatytas prievolės, susijusias su įsigijimų Bendrijos viduje duomenų perdavimu.“;

(2) 138 straipsnio 1a dalis pakeičiama taip:

„1a. Šio straipsnio 1 dalyje numatytas neapmokestinimas netaikomas tada, kai tiekėjas nesilaiko 262 ir 263 straipsniuose nustatyto įpareigojimo perduoti sandorių Bendrijos viduje duomenis arba kai tie perduoti duomenyse neapima teisingos informacijos apie šį tiekimą, kaip to reikalaujama pagal 264 straipsnį, išskyrus atvejus, kai tiekėjas gali tinkamai pagrįsti šiuos trūkumus kompetentingoms institucijoms priimtinu būdu.“;

(3) 218 straipsnis pakeičiamas taip:

„Taikant šią direktyvą sąskaitos faktūros išrašomos struktūrizuotu elektroniniu formatu. Tačiau valstybės narės gali priimti popierinius ar kitokio formato dokumentus kaip sąskaitas faktūras už sandorius, kuriems netaikomos XI antraštinės dalies 6 skyriuje nustatytos prievolės teikti ataskaitas. Valstybės narės leidžia išrašyti elektronines sąskaitas faktūras, kurios atitinka Europos elektroninių sąskaitų faktūrų standartą ir sintaksių sąrašą pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2014/55/ES. Apmokestinamieji asmenys išduoda ir perduoda elektronines sąskaitas faktūras be išankstinio privalomo mokesčių administratoriaus leidimo ar patikrinimo.“;

(4) 222 straipsnio pirma pastraipa pakeičiama taip:

„Jei tiekiamos prekės 138 straipsnyje nurodytomis sąlygomis arba jei tiekiamos prekės arba teikiamos paslaugos, už kurias pagal 194 ir 196 straipsnius PVM turi mokėti įsigyjantis asmuo, sąskaita faktūra išrašoma ne vėliau kaip per dvi darbo dienas po apmokestinimo momento.“;

(5) 223 straipsnis išbraukiamas;

(6) 226 straipsnis papildomas 16, 17 ir 18 punktais:

„16) taisomosios sąskaitos faktūros atveju – eilės numeris, kuriuo identifikuojama pataisyta sąskaita faktūra, kaip nurodyta 2 punkte;

17) tiekėjo banko sąskaitos, į kurią bus įskaitytas mokėjimas už sąskaitą faktūrą, IBAN numeris. Jei IBAN numerio nėra – bet koks kitas identifikatorius, kuriuo vienareikšmiškai identifikuojama banko sąskaita, į kurią bus įskaityta sąskaita faktūra;

18) data, kurią turi būti sumokėta už patiektas prekes ar suteiktas paslaugas, arba, jei susitariama dėl dalinių mokėjimų, kiekvieno mokėjimo data ir suma.“;

(7) XI antraštinės dalies 6 skyriaus antraštė pakeičiama taip:

„6 SKYRIUS

Skaitmeninių ataskaitų teikimo reikalavimai“;

(8) įterpiama XI antraštinės dalies 6 skyriaus 1 skirsnio antraštė:

„1 skirsnis

Skaitmeninių ataskaitų teikimo reikalavimai, taikomi apmokestinamųjų asmenų tarpusavyje vykdomam tarpvalstybiniam prekių tiekimui ir paslaugų teikimui už atlygį“;

(9) 262 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

(a) 1 dalies įžanginis sakinys pakeičiamas taip:

„Kiekvienas PVM mokėtoju įregistruotas apmokestinamasis asmuo pateikia valstybei narei, kurioje tas asmuo yra įsisteigęs arba įregistruotas PVM mokėtoju, toliau nurodytus duomenis apie kiekvieną prekių tiekimą ir perdavimą, atliktą pagal 138 straipsnį, kiekvieną prekių įsigijimą Bendrijos viduje pagal 20 straipsnį ir kiekvieną paslaugos teikimą, kuris yra apmokestinamas kitoje valstybėje narėje nei ta, kurioje prekių tiekėjas ar paslaugų teikėjas yra įsisteigęs.“;

(10) 263 straipsnis pakeičiamas taip:

„263 straipsnis

1. 262 straipsnio 1 dalyje nurodyti duomenys apie kiekvieną atskirą sandorį, kurį apmokestinamasis asmuo įvykdė, perduodami ne vėliau kaip per dvi darbo dienas nuo sąskaitos faktūros išrašymo dienos arba po sąskaitos faktūros išrašymo dienos, jei apmokestinamasis asmuo nevykdo prievolės išrašyti sąskaitą faktūrą. Duomenis perduoda apmokestinamasis asmuo arba to apmokestinamojo asmens vardu trečioji šalis. Valstybės narės numato elektronines tokių duomenų teikimo priemones.

Valstybės narės leidžia perduoti elektroninių sąskaitų faktūrų, kurios atitinka Europos elektroninių sąskaitų faktūrų standartą ir sintaksių sąrašą pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2014/55/ES, duomenis.

Valstybės narės gali leisti elektroninių sąskaitų faktūrų duomenis perduoti naudojant kitus duomenų formatus, kuriais užtikrinamas sąveikumas su Europos elektroninių sąskaitų faktūrų standartu.

2. Bendras elektroninis pranešimas 1 dalyje nurodytiems duomenims teikti nustatomas Reglamento (ES) Nr. 904/2010 58 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka.“;

(11) 264 straipsnis pakeičiamas taip:

„264 straipsnis

Pagal 263 straipsnį perduodami duomenys apima visus šiuos duomenis:

(a) 226 straipsnio 1–4, 6, 8–11a, 16, 17 ir 18 punktuose nurodytą informaciją;

(b) tiekiant prekes, kai jos pervežamos į kitą valstybę narę, kaip nurodyta 138 straipsnio 2 dalies c punkte – bendrą tiekimo vertę, nustatomą pagal 76 straipsnį.“;

(12) 265 straipsnis pakeičiamas taip:

„265 straipsnis

Kai prekės įsigyjamose Bendrijos viduje, kaip nurodyta 42 straipsnyje, PVM mokėtoju įregistruotas apmokestinamasis asmuo valstybėje narėje, kurioje jam suteiktas PVM mokėtojo kodas, kurį jis nurodė įsigydamas tas prekes, pateiktinuose duomenyse aiškiai nurodo šią informaciją:

a) kodą, kuriuo tas asmuo įregistruotas PVM mokėtoju toje valstybėje narėje ir kurį jis nurodė įsigydamas prekes ir vėliau jas tiekdamas;

- b) kodą, kuriuo asmuo, kuriam apmokestinamasis asmuo vėliau tiekė prekes, įregistruotas PVM mokėtoju valstybėje narėje, kurioje baigėsi prekių siuntimas ar gabenimas;
 - c) kiekvieno apmokestinamojo asmens valstybėje narėje, kurioje baigėsi prekių siuntimas ar gabenimas, atlikto tiekimo vertę be PVM.“;
- (13) 266 straipsnis išbraukiamas;
- (14) 267 straipsnis pakeičiamas taip:

„267 straipsnis

Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad asmenys, kuriems pagal 194 ir 204 straipsnius tenka prievolė sumokėti PVM, vietoj apmokestinamojo asmens, kuris nėra įsisteigęs jų teritorijoje, įvykdytų šiame skyriuje numatytą prievolę pateikti duomenis.“;

- (15) 268 straipsnis pakeičiamas taip:

„268 straipsnis

Valstybės narės reikalauja, kad apmokestinamieji asmenys, kurie jų teritorijoje įsigyja prekes Bendrijos viduje arba sudaro sandorius, laikomus įsigijimu Bendrijos viduje, kaip nurodyta 21 ir 22 straipsniuose, pateiktų duomenis apie tokius įsigijimus, kaip numatyta šiame skyriuje.“;

- (16) 269, 270 ir 271 straipsniai išbraukiami.
- (17) XI antraštinės dalies 6 skyriuje įterpiamas 2 skirsnis:

„2 skirsnis

Skaitmeninių ataskaitų teikimo reikalavimai, taikomi valstybės narės teritorijoje apmokestinamųjų asmenų tarpusavyje vykdomam prekių tiekimui ir paslaugų teikimui už atlygį

271a straipsnis

1. Valstybės narės gali reikalauti, kad jų teritorijoje PVM mokėtojais įregistruoti apmokestinamieji asmenys elektroniniu būdu jų mokesčių institucijoms siųstų duomenis apie prekių tiekimą ir paslaugų teikimą už atlygį kitiems jų teritorijoje esantiems apmokestinamiesiems asmenims.

2. Valstybės narės gali reikalauti, kad jų teritorijoje PVM mokėtojais įregistruoti apmokestinamieji asmenys elektroniniu būdu siųstų jų mokesčių institucijoms duomenis apie apmokestinamuosius sandorius, nenurodytus šio straipsnio 1 dalyje ir 262 straipsnyje.

271b straipsnis

Kai valstybė narė reikalauja siųsti duomenis pagal 271a straipsnį, apmokestinamasis asmuo arba trečioji šalis apmokestinamojo asmens vardu perduoda tuos duomenis apie kiekvieną sandorį ne vėliau kaip per dvi darbo dienas nuo sąskaitos faktūros išrašymo dienos arba po tos dienos, kurią sąskaita faktūra turėjo būti išrašyta, jei apmokestinamasis asmuo nevykdo prievolės išrašyti sąskaitą faktūrą. Valstybės narės leidžia perduoti elektroninių sąskaitų

faktūrų, kurios atitinka Europos elektroninių sąskaitų faktūrų standartą ir sintaksių sąrašą pagal Direktyvą 2014/55/ES, duomenis.

Valstybės narės gali leisti elektroninių sąskaitų faktūrų duomenis perduoti naudojant kitus duomenų formatus.

271c straipsnis

Ne vėliau kaip iki 2033 m. kovo 31 d. Komisija, remdamasi valstybių narių pateikta informacija, pateikia Tarybai šiame skirsnyje nustatytų nacionalinių ataskaitų teikimo reikalavimų veikimo ataskaitą. Toje ataskaitoje Komisija įvertina tolesnių derinimo priemonių poreikį ir prireikus pateikia atitinkamą pasiūlymą dėl tokių priemonių.“;

(18) 273 straipsnis pakeičiamas taip:

„273 straipsnis

Valstybės narės gali nustatyti kitas prievoles, kurias jos laiko būtinomis siekiant užtikrinti, kad būtų tinkamai renkamas PVM ir užkertamas kelias sukčiavimui, atsizvelgdamos į reikalavimą vienodai traktuoti apmokestinamųjų asmenų vykdomus sandorius šalies viduje ir tarp valstybių narių ir jeigu dėl šių prievolių valstybių narių tarpusavio prekyboje neatsiranda su sienų kirtimu susijusių formalumų.

Pirmoje pastraipoje numatyta galimybe negalima remtis siekiant nustatyti papildomas sąskaitų faktūrų išrašymo prievoles, be nustatytųjų 3 skyriuje, arba papildomas prievoles teikti ataskaitas, be nustatytųjų XI antraštinės dalies 6 skyriuje.“;

5 straipsnis

Perkėlimas į nacionalinę teisę

1. Valstybės narės iki 2023 m. gruodžio 31 d. priima ir paskelbia šios direktyvos 1 straipsniui įgyvendinti būtinus įstatymus ir kitus teisės aktus. Apie tai jos nedelsdamos praneša Komisijai.

Tas nuostatas jos pradeda taikyti 2024 m. sausio 1 d.

Priimdamos šias nuostatas, valstybės narės daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Valstybės narės nustato nuorodos darymo tvarką.

2. Valstybės narės iki 2024 m. gruodžio 31 d. priima ir paskelbia šios direktyvos 2 straipsniui įgyvendinti būtinus įstatymus ir kitus teisės aktus.

Tas nuostatas jos pradeda taikyti 2025 m. sausio 1 d.

Priimdamos šias nuostatas, valstybės narės daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Valstybės narės nustato nuorodos darymo tvarką.

3. Valstybės narės iki 2025 m. gruodžio 31 d. priima ir paskelbia šios direktyvos 3 straipsniui įgyvendinti būtinus įstatymus ir kitus teisės aktus.

Tas nuostatas jos pradeda taikyti 2026 m. sausio 1 d.

Priimdamos šias nuostatas, valstybės narės daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Valstybės narės nustato nuorodos darymo tvarką.

4. Valstybės narės iki 2027 m. gruodžio 31 d. priima ir paskelbia šios direktyvos 4 straipsniui įgyvendinti būtinus įstatymus ir kitus teisės aktus.

Tas nuostatas jos pradeda taikyti 2028 m. sausio 1 d.

Priimdamos šias nuostatas, valstybės narės daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Valstybės narės nustato nuorodos darymo tvarką.

5. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

6 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

7 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė